

**СОВЕТ ВЫСОКОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

Кооперативная ул., 5, пос. ж/д станция Высокая Гора,
Высокогорский район, Республика Татарстан, 422700

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОН СОВЕТЫ**

Кооперативная ур., 5, Биектау т/ю станциясе поселогы,
Биектау районы, Татарстан Республикасы, 422700

Тел.: +7 (84365) 2-30-50, факс: 2-30-86, e-mail: biektau@tatar.ru, www.vysokaya-gora.tatarstan.ru

РЕШЕНИЕ
«28» нче июнь 2021 ел

КАРАР
№ 82

**Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы
Айбаш авыл жирлегенең Жирдән файдалану һәм
төзелеш алып бару кагыйдэләрен раслау турында**

Территорияне тотрыклы үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру тәртибен жайга салу, «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә нәтижәле һәм тәртипкә салынган жирдән файдалануны һәм төзелешне тәмин итү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32 статьясы, 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 14 статьясы, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Уставы, Биектау авыл жирлегенең 2021 елның 26 февралендәге гавами тыңлаулары нәтижәләре буенча, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Кушымтада бирелгән Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru/> веб-адрес буенча һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы»нда: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе, жирле үзидарә һәм жәмәгатьчелек белән элементә буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Муниципаль район Башлыгы

Р.Г.Кәлимуллин

Кушымта
Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Советының
2021 елның 28нче июнь № 82
карары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«АЙБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ,
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӨРЕШЛӘР
КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ.....	4
КЕРЕШ I КИСӘК. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе	6
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр.....	6
1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр.....	6
2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә хокукый статусы һәм составы.....	8
3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачык һәм һәркем файдалана алырлык булуы	8
4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренә үз көченә керүе.....	9
5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләрен бозу өчен җаваплылык.....	9
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмәләр	9
6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре.....	9
7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе	10
8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә карата гамәле.....	10
9 статья. Территориаль зоналар	11
10 статья. Шәһәр төзелешне регламентлары.....	11
11 статья. Шәһәр төзелешне эшчәнлегенә башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә гамәле	12
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү турында нигезләмәләр	13
12 статья. Төп нигезләмәләр.....	13
13 статья. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү тәртибе.....	14
14 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү тәртибе	14
IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр	16
15 статья. Төп нигезләмәләр	16
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр	17
16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру буенча гомуми нигезләмәләр	17
17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре	17
18 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртү һәм жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрөнә рөхсәт бирү тәртибе	18
19 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар	19
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр	19
20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе	19
VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр	23
21 статья. Территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчәмсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү	23

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) түбәндәгә составта эшләнгән:

1 том

I кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

2 том

II кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

График материаллар:

т/б	№	Исеме	Масштаб
1		Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2		Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III кисәк. Шәһәр төзелеше регламентлары

Кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенң Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) – территориаль зоналар, шәһәр төзелеше регламентлары, аны куллану тәртибе һәм аңа үзгәрешләр кертү тәртибе билгеләнә торган жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән раслана торган шәһәр төзелешен зоналаштыру документы.

Кагыйдәләр Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының түбәндәге норматив хокукый актлары таләпләрен исәпкә алып әзерләнде:

– Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 29.12.2004 ел №190-ФЗ;

– Россия Федерациясе Жир кодексы 25.10.2001 ел № 136-ФЗ;

– Россия Федерациясе Урман кодексы 04.12.2006 ел № 200-ФЗ;

– Россия Федерациясе Су кодексы 03.06.2006 ел № 74-ФЗ;

– «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»

2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

– «Шәһәр төзелеше эшчәнлеген мәгълүмати тәмин итү турында» 2006 елның 09 июнендәге 363 номерлы РФ Хөкүмәте карары;

– «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы.

Кагыйдәләрне әзерләгәндә шулай ук Биектау муниципаль районының һәм «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенң норматив хокукый актлары нигезләмәләре, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый һәм шәһәр төзелеше үсешенә төп юнәлешләрен билгели торган башка документлар исәпкә алына.

I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге кисәктә кулланыла торган төп төшенчәләр

Жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан рөхсәт ителгән файдалану төре – жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объектыннан файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп, шартлы рөхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы раслаган классификатор нигезендә билгеләнә.

Жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре – жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә гамәлгә ашырыла торган рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рөхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рөхсәт ителә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру – территориаль зоналарны билгеләү һәм шәһәр төзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру.

Шәһәр төзелеше регламенты – тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган жир кишәрлекләрәннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре, шулай ук жир кишәрлекләре өстендә һәм жир өслегендә булган нәрсәләр, аларны төзү һәм капиталъ төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында файдаланыла торган барлык төрләре, жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрлары, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләү, жир кишәрлекләрәннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү, шулай ук чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләргә карата куллану, халык өчен тиешле территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектары белән тәэмин ителешенә минималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның территориаль файдалана алуының максималь мөмкин булган дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре.

Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе – Кагыйдәләр эзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр кертү, гавами тыңлаулар уздыру һәм Кагыйдәләрне эзерләү Комиссиясе турындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максатында законнар, муниципаль хокукый актлар нигезендә төзелә торган даими эшләүче коллегияль орган.

Кызыл линияләр – гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрен күрсәткән һәм территорияне планлаштыру документларында билгеләнергә, үзгәртелергә яисә бетерелергә тиешле линияләр.

Линияле объектлар – электр тапшыру линияләре, элементә линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар.

Төзелеш алып баруның максималь проценты - төзелеш алып барылырга мөмкин булган жир кишәрлегенә суммар мәйданы, жир кишәрлегенә бөтен мәйданына (%) мөнәсәбәте.

Жир кишәрлеге чигеннән бинаның, төзелешнең, корылмаларның минималь чигенеше – жир кишәрлеге чиге белән бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклык.

Капиталъ төзелеш объектары - биналар, корылмалар, төзелешләре тәмамланмаган объектар, жир кишәрлегенә капиталъ булмаган төзелмәләреннән, корылмаларыннан һәм аерылгысыз яхшыртуларыннан тыш (ныгытма, өслек һәм башкалар).

Капиталь булмаган төзелмэләр, корылмалар – жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчереп йөртү һәм (яисә) демонтаж үткөрү һәм аннан соңгы жыелуны төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, түбәләрнең һәм башка шундый корылмаларның) төп характеристикалары үзгәртелмичә һәм билгеләнгәнә тулысынча зыян китермичә һәм аннан соңгы жыемнарны тормышка ашырырга мөмкинлек бирә торган төзелмэләр, корылмалар.

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төп төрләре – әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре,

Индивидуаль торак төзелеше объекты –гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйләп көнүзәш һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм күчмәсез мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны өчтән, биеклегә егерме метрдан артмаган аерым бина.

Жир кишәрлекләре, капитал төзелеш объектлары хокук ияләре – жир милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен, капитал төзелеш объектларын арендаучылар, аларның вәкаләтле затлары.

Жир участкаларының иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары –жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; биналарны, төзелмәләренә, корылмаларны мөмкин булган урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр; биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның иң чик саны яисә иң чик биеклегә; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлеккә чикләрендә төзүнең максималь проценты.

Гавами сервитут – Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты, жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән жир кишәрлегеннән үзенең карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына чикләнгән файдалану хокукы.

Гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар –законнарда билгеләнгән очрақларда жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгәтьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру формасы.

Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлегенә иясенә капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капитал ремонтлауга тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга хокук бирә торган документ.

Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә жир кишәрлекләренә хокук ияләренә жир кишәрлегеннән, әлеге Кагыйдәләр белән шартлы рәвештә рөхсәт ителгән капитал төзелеш объекттыннан файдалану төрен сайлау хокукын бирә торган документ.

Территориаль зоналар – жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрендә алар өчен чикләп билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары куелган зоналар.

Гомуми файдалану территорияләре – чикләnmәгән затлар даирәсе тоткарлыксыз файдалана торган территорияләр (шул исәптән мәйданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар).

Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре – Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр

төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш Кагыйдәләренен хокукий статусы һәм составы

1. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре жирле үзидарә органының норматив хокукий акты статусына ия.

2. Әлеге Кагыйдәләр түбәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

техник регламентлар (алар үз көченә кәргәнчә билгеләнгән тәртиптә - 2002 елның 27 декабрәндәге 184-ФЗ номерлы «Техник жайга салу турында» Федераль законга һәм Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексына каршы килми торган өлешендә норматив техник документлар);

Россия Федерациясә законнары һәм Татарстан Республикасы законнары;

шәһәр төзелешен проектлау нормативлары;

«Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен һәм Биектау муниципаль районының жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләре буенча норматив хокукий актлары.

3. Әлеге Кагыйдәләр үз эченә ала:

Кереш;

I Кисәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе;

II Кисәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары;

III Кисәк. Шәһәр төзелеше регламентлары;

Кушымталар.

4. Әлеге Кагыйдәләр «Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен көйләүче яисә контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар, вазыйфаи затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, аларның составына керүче барлык картографик һәм башка документларны да кертәп, барлык физик һәм юридик, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнарына һәркем файдалана алырлык була.

2. «Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлегенен жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген түбәндәге юллар белән тәэмин итәләр:

әлеге Кагыйдәләренә жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру;

«Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда әлеге Кагыйдәләр белән тулы комплектта танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

территориаль планлаштыруның Федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләр урнаштыру;

физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өземтәләр, шулай ук картографик материалларның кирәкле күчәрмәләрен һәм жирдән файдалану һәм төзелеш шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларын бирү. Әлеге материаллар югарыда күрсәтелгән затларга язма сорату буенча бирелә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренен үз көченә керүе

1. Әлеге Кагыйдэләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

2. Кагыйдэләр зуррак юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләрен бозу өчен жаваплылык

1. Әлеге Кагыйдэләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу турында нигезләмэләр

6 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Айбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы, Биектау муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. Биектау муниципаль районы жирле үзидарәсе вәкилләклә органнарының (алга таба - жирлек Советы) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләренә керә:

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләрен, шул исәптән Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдэләренә үзгәрешләренә (өстәмәләренә) раслау;

-гамәлдәге законнар нигезендә башка вәкәләтләр.

3. Биектау муниципаль районы жирле үзидарәсенә башкарма органнарының (алга таба - муниципаль район Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендә вәкаләтләренә керә:

төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақлардан тыш);

муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеш объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкциялүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақлардан тыш) жиберү;

территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очрақларда);

муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм тартып алу;

үз белдеге белән төзелгән корылманы жиберү турында яисә үз белдеге белән төзелгән корылманы жиберү яисә аны граждан законнарында каралган очрақларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карар кабул итү, үз белдеге белән төзелгән корылманы жиберүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрақларда билгеләнгән таләпләргә туры китерүне гамәлгә ашыру;

жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;

Әлеге Кагыйдэләр нигезендә муниципаль район Башкарма комитеты вәкаләтләренә шулай ук карыйлар:

жир кишәрлеген яисә капиталъ төзелеш объекттын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;

рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рөхсәт бирү.

4. «Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә башкарма органының (алга таба - жирлекнең Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтләрненә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру документларын эзерләүне тәмин итү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактардан тыш).

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектын эзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Кагыйдәләр проектын эзерләүне оештыру, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты Житәкчесе карары нигезендә Кагыйдәләрне гамәлгә ашыру максатында төзелә.

2. Комиссия үз эшчәнлеген әлеге Кагыйдәләр, Комиссия турындагы нигезләмә, жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашыра.

3. Комиссия вәкаләтләрненә түбәндәгеләр керә:

әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне эзерләүне оештыру;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләләре буенча гражданның һәм юридик затларның тәкъдимнәрен карау;

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын, жир кишәрлегеннән яисә капиталъ төзелеш объекттыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар һәм гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәрү;

ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәләр эзерләү, тәкъдимнәр эзерләү һәм аларны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы нигезендә жирлек Башкарма комитеты Житәкчесенә жиберү;

Комиссия турында нигезләмә белән аңа йөкләнгән башка вәкаләтләр.

4. Комиссия карарлары беркетмәгә имза салынган вакыттан үз көченә керә һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле гамәлләрне гамәлгә ашыру өчен тәкъдимнәр була.

5. Комиссия эше турында мәгълүмат барлык кызыксынучы затлар өчен ачык булып тора.

8 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә элек барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләрненә карата гамәл

1. Әлеге Кагыйдәләрне раслаганчы кабул ителгән жирле үзидарә органнарының жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча норматив хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жир кишәрлеге яисә капиталъ төзелеш объекты әлеге Кагыйдәләргә туры килми, әгәр:

аларның рөхсәт ителгән файдалану төрләре тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре исемлегенә кермәсә;

аларның күләмнәре һәм параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән иң чик күрсәткечләргә туры килмәсә.

3. Шәһәр төзелеш регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталъ төзелеш объектлары, рөхсәт ителгән файдалану төрләре, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыктары һәм иң чик параметрлары аларны шәһәр төзелеш регламентына туры китерү срогын билгеләмичә генә файдаланылырга мөмкин, моңа мондый жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеге өчен куркыныч, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очрактар керми.

4. Жир кишәрлекләреннән яисә капиталъ төзелеш объектларыннан, рөхсәт ителгән файдалану төрләреннән файдалану, иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) зурлыктары һәм иң

чик параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган очракта, кеше гомере яисә сәламәтлеге, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир участокларын һәм объектларны куллануны тыю салынырга мөмкин.

5. Рәхсәт ителгән файдалану төрләре яисә чикле параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү, мондый объектларны тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Территориаль зоналар түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

жир кишәрлекләреннән гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

«Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә генераль планы белән билгеләнгән функциональ зоналарын һәм аларның планлаштырыла торган үсеш параметрларын;

барлыкка килгән территорияне планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны;

төрле категориядәге жирләрнең чикләренә планлаштырылган үзгәрешләрне;

аралаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре түбәндәгеләр буйлап билгеләнә:

автомобиль юлларының, урамнарның, узу юлларының күчәрләре;

кызыл сызыклар;

жир кишәрлекләре чикләре;

табигать объектларының табигый чикләре;

торак пунктларның чикләре;

муниципаль берәмлек чикләре;

башка чикләр.

3. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлегенә бары тик бер территориаль зонага туры килү таләбенә жавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлегеннән тыш.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары

1. Шәһәр төзелеше регламентында шулай ук жир кишәрлекләре өсләгендә булган һәм аларны төзү процессында һәм капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла торган бөтен нәрсә кебек үк жир кишәрлекләренә хокукый режимы билгеләнә.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренә бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләрен;

муниципаль берәмлекләренә территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарының һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

мәдәни мирас объектларын, шулай ук аеруча сакланучы табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына тигез дәрәжәдә кагыла.

4. Шәһәр төзелеше регламенты түбәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре

чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлашу режимы турында карар кабул ителгән территорияләр чикләрендә;

гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

линияле объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линияле объектлар куелган; файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дөвалау-савыктыру урыннары жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

6. Шәһәр төзелеше регламентлары түбәндәгеләр өчен билгеләнми:

урман фонды жирләре;

өслек сулары белән капланган жирләр;

запас жирләр;

махсус саклана торган табигать территорияләре жирләре (дөвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);

авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре;

махсус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре.

7. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләреннән файдалану федераль законнар нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Урман фонды жирләре составындагы жирләр яки жир кишәрлекләрен, махсус сакланучы табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән файдалану (махсус сакланучы табигать территорияләре составына кертелгән торак пунктлар территорияләреннән тыш) тиешенчә урман хужалыгы регламенты, урман законнары нигезендә махсус сакланучы табигать территориясе турындагы нигезләмә, махсус сакланучы табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

8. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелә:

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган чикләүләр;

территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлегенә гамәлгә ашыру каралган очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

11 статья. Шәһәр төзелеше эшчәнлегенең башка мәсьәләләренә карата жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең гамәле

1. Әлеге бүлектә күрсәтелгән очраклардан тыш, территориаль зоналар һәм шәһәр төзелеше регламентлары чикләре турындагы белешмәләр кулланыла:

территориянең кадастр планында жир кишәрлеген яисә жир кишәрлекләрен урнаштыру схемасын эзерләгәндә (әлеге схема нигезендә төзелергә тиешле жир кишәрлекләренең һәркайсына карата әлеге схеманы раслау турындагы карарда шул исәптән чикләрендә жир кишәрлеге төзелә торган территория зонасы күрсәтелә, яисә шәһәр төзелеше регламентының гамәле төзелә торган

жир кишәрлегенә кагылмаса яисә төзелә торган жир кишәрлеге өчен шәһәр төзелеше регламенты, төзелә торган жир кишәрлегеннән файдалану төре билгеләнмәсә);

территорияне планлаштыру документларын эзерләгәндә (территорияне планлаштыру документларын эзерләү Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре билгеләгән территориаль зоналарга карата гамәлгә ашырылырга мөмкин);

жир кишәрлекләренә шәһәр төзелеше планнарын эзерләгәндә (жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планы составында шул исәптән жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше регламенты гамәлдә булган очракта, шәһәр төзелеше регламенты турында мәгълүмат күрсәтелә).

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаган очракта, федераль эһәмияттәге объектларны, региональ эһәмияттәге объектларны, муниципаль районнарның жирле эһәмияттәге объектларын, шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләрендә һәм федераль законнарда каралган башка очрактан тыш, төзелешкә рөхсәтләр бирүгә юл куелмый.

3. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларына карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләргә карата Кагыйдәләр жир төзелеше эшләрен уздырганда жир кишәрлекләренә характеристика билгеләү максатыннан рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре билгеләнә.

4. Жирле үзидарә органнары Кагыйдәләрне раслау яки Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында карар кабул иткән очракта, эгәр мондый үзгәрешләр белән шәһәр төзелеше регламентын билгеләү яисә үзгәртү каралган булса, территориаль зоналарның чикләрен билгеләү яисә үзгәртү каралган булса, күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына белешмәләр кертү өчен документларны (аларда булган белешмәләрне) теркәү органына жиберергә тиеш.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затларның жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәртүе турында нигезләмәләр

12 статья. Төп нигезләмәләр

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты турындагы белешмәләргә үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Тиешле территориаль зонага билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре кулланылган шартта, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләре тарафыннан мөстәкыйль рәвештә түбәндәге ысуллар белән гамәлгә ашырыла:

хокук иясе, рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турында гариза, хокукны билгели торган документлар, шулай ук тиешле жир кишәрлеген аерым территориаль зонага (Кагыйдәләрдән өзөмтәгә) кертү турында муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан бирелгән белешмә белән, эгәр тиешле территориаль зона турында белешмәләр күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында булмаса, кадастр исәбе органына мөрәжәгать итә;

хокук иясе жирле үзидарә органнарына мәгълүмат үзара хезмәттәшлеге тәртибендә жир кишәрлеге яисә капитал төзелеш объекты характеристикаларын үзгәртү турында белешмәләр жиберү өчен рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү турындагы гариза белән мөрәжәгать итә.

3. Тиешле территория зонасы өчен шартлыча рөхсәт ителгән башка төргә кагыйлышлы рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт алу юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы карарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

5. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларынан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рөхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган

барлык башка төрләрә әлегә территорияль зона өчен рөхсәт ителмәгән булып тора һәм әлегә Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рөхсәт ителергә мөмкин.

6. Территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән көннән алып аңа карата аны комплекслы үстерү турында карар кабул ителгән территорияне планлаштыру документларын раслау көненә кадәр, мондый территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрен үзгәртү рөхсәт ителми.

13 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт бирелүдә кызыксынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында гаризаны жиберә.

Шартлы рөхсәт бирү турында гариза куллануның рөхсәт ителгән төренә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

2. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексында һәм әлегә бүлекнең 18 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

3. Куллануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр әзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

4. Әлегә статьяның 3 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе мондый тәкъдимнәр кергән көннән алып өч көн эчендә мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Күрсәтелгән карар муниципаль хокукый актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

5. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан үз белдеге белән төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кергән көннән башлап мондый төзелеш урнашкан жир кишәрлегенә карата яисә мондый төзелешне жимергәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүгә юл куелмый, әлегә хәбәрнамәне карау нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенен башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы йә ирекле корылманы жимерү турындагы дөгъваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр жиберелгән очрактардан тыш.

6. Физик яисә юридик зат файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәт бирүдән баш тарту турында карар суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

14 статья. Капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзелешнең чик параметрларыннан читкә тайпылуга, реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе

1. Күләмнәре шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән жир кишәрлекләренең минималь күләмнәреннән кимрәк яисә төзелеш алып бару өчен конфигурацияләре, инженерлык-геологик яисә башка характеристикалары уңайсыз булган булган жир кишәрлекләренең хокук ияләре рөхсәт

ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренең хокук ияләре мондый тайпылыш рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү өчен рәхсәт сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән капитал төзелеш объектларын бер яисә берничә чик параметрға бер мәртәбә реконструкцияләү максатларында ун проценттан артамаган үзгәртү кирәк булганда.

2. Капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылу, техник регламентлар, норматив техник документлар таләпләрен үтәгәндә, аерым жир кишәрлеге өчен рәхсәт ителә.

Катларның иң чик саны, биналарның, корылмаларның чик биеклегә һәм федераль яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капитал төзелеш объектларының архитектур чигеләшләрнең таләпләр өлешендә рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылу рәхсәт ителми.

3. Рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт алу белән кызыксынучы зат, Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жиберә.

Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турындагы гариза электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жиберелергә мөмкин.

4. Рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәт бирү турында карар проекты мондый рәхсәт бирү турында гариза кәргән көннән унбиш эш көне эчендә эзерләнә һәм, әлегә статьяның 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексында һәм әлегә бүлекнең 19 статьясы нигезләмәләрендә билгеләнгән тәртиптә жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

5. Иجتимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә нигезендә, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рәхсәт бирү турында яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында тәкъдимнәр эзерли һәм аларны муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житекчесенә жиберә.

6. Әлегә статьяның 5 өлешендә күрсәтелгән рекомендацияләр нигезендә жирлек Башкарма комитеты житекчесә мондый тәкъдимнәр кәргән көннән жиде көн эчендә рәхсәт бирү турында, рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тарту турында карар кабул итә.

7. Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән дәүләт хакимияте башкарма органынан, вазыйфай заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органынан рәхсәтсез төзелгән корылманы ачыклау турында жирле үзидарә органына хәбәр кәргән көннән башлап, мондый корылма урнашкан жир кишәрлегенә карата рәхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан тайпылуға рәхсәт бирү әлегә хәбәрнамәне карау нәтижеләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан дәүләт хакимиятенә башкарма органына, вазыйфай затка, дәүләт учреждениесенә яисә Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 55.32 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән һәм шушы хәбәрнамәне тапшырган жирле үзидарә органына үз белдеге белән төзелгән билгеләрнең булмавы я ирекле корылманы жимерү турындагы дөгваларны канәгатьләндерүдән баш тарту яисә билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы суд карары законлы көченә керүе хакында хәбәр жиберелгән очрактан тыш рәхсәт ителми.

8. Физик яисә юридик зат рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуға, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә яисә мондый рәхсәт бирүдән баш тартуға рәхсәт бирү турындагы карарга суд тәртибендә ризасызлык белдерергә хокуклы.

9. Эгәр мондый тайпылыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килмәсә, рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирүгә юл куелмый.

IV БҮЛЕК. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү турында нигезләмәләр

15 статья. Төп нигезләмәләр

1. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территорияләргә тотрыклы үстерүне тәмин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы (кварталлар, микрорайоннар, башка элементлар) элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләргә чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль зоналарның һәм (яисә) муниципаль районнарны территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән жирләрдән файдалану һәм (яисә) территорияләргә территориаль планлаштыру схемаларында билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләргә, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аны комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек каралган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне планлаштыру документларын эзерләү территориаль планлаштыру документлары, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләргә нигезендә (линияле объектларны урнаштыруны күздә тоткан территорияне планлаштыру документларын эзерләүдән тыш); коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программалары, транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программалары, социаль инфраструктураны комплекслы үстерү программалары, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары таләпләргә нигезендә; Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренен) бердәм дәүләт реестрына кертелгән мәдәни мирас объектларының инженерлык тикшеренүләргә материалларын һәм нәтижәләрен, ачыкланган мәдәни мирас объектлары территорияләргә чикләрен, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла, эгәр 29.12.2004 190-ФЗ номерлы Россия Федерациясә Шәһәр төзелеш кодексының 10.2 өлешендә башкасы каралмаган булса.

4. Территорияне планлаштыру документлары төрләренә түбәндәгеләр керә:

территорияне планлаштыру проекты;

территорияне межалау проекты.

5. Территорияне планлаштыру проекты эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

планлаштыру структурасы элементларын аерып чыгару;

гомуми файдаланудагы территорияләргә чикләрен билгеләү (кызыл линияләргә билгеләү юлы белән);

капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү;

территорияне планлаштырып үстерүнең характеристикаларын һәм чиратын билгеләү.

6. Территорияне межалау проекты эзерләү түбәндәге максатларда гамәлгә ашырыла:

төзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләргә чикләргә урынын билгеләү;

чикләрендә яңа капитал төзелеш объектларын урнаштыру планлаштырылмаган төзелеш территорияләргә өчен кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, туктату, шулай ук территориясә чикләрендә урнашкан жир кишәрлегә барлыкка килүгә һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә кызыл линияләргә билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү буенча эшчәнлек алып бару каралмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлеген билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә генә китерә торган шартта.

Территорияне межалау проекты эзерләгәндә төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләргә чикләргә урынын билгеләү эшчәнлекнең конкрет төрләргә өчен шәһәр төзелеш

регламентлары һәм жир кишәрлекләрен бүлеп бирү нормалары, федераль законнарда һәм Россия Федерациясе субъектлары законнарында билгеләнгән төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары һәм ызанлау проектлары нигезендә жирле үзидарә органнары әлегә Кагыйдәләргә территорияль зоналарның чикләрен һәм рөхсәт ителгән төзелеш объектларын төзүнең һәм реконструкцияләүнең рөхсәт ителгән иң чик параметрларының шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән өлешендә үзгәрешләр кертәргә хокуклы.

8. Территорияне планлаштыру документларына, эчтәлегенә, эзерләү һәм раслау тәртибенә карата гомуми таләпләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, 2010 елның 25 декабрендәге 98-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турында» Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукый актлар белән билгеләнә.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыруның гомуми нигезләмәләре

1. Ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар кешенең уңайлы тормыш шартларына хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы, әлегә Кагыйдәләр, башка норматив хокукый актлар нигезендә үткәрелә.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш мәсьәләләре буенча жәмәгать фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары;

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактардан тыш, территорияне планлаштыру проектлары һәм территорияне межалау проектлары;

жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләренә рөхсәтләр бирү турындагы карарлар;

рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары.

4. Ижтимагый фикер алышуларны яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе «Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә халкына жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар башлану турында хәбәр итүне, тиешле проект белән танышуны, муниципаль берәмлек халкының ижтимагый фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларында катнашуын тәмин итүче башка чараларны, кабул ителгән карарларның нигезле булуын да кертәп, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) күздә тотарга тиеш.

5. Ижтимагый фикер алышуларны, гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыруның тәртибе һәм башка үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезләмәләре белән билгеләнгән.

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

1. Жирдөн файдалану һәм төзелеш кагыйдэләре проекты яисә аларга үзгәрешләр керту проектлары буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар Кагыйдэләр проектын эзерләү Комиссиясе тарафыннан муниципаль берәмлек Башлыгы карары нигезендә уздырыла.

2. Кагыйдэләр проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән кимендә бер һәм өч айдан артык булмаган вакыт тәшкил итә.

3. Конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр керту өлешендә Кагыйдэләргә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, шулай ук территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителүгә бәйле рәвештә Жирдөн файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдэләренә үзгәрешләр эзерләнгән очракта, Кагыйдэләргә үзгәрешләр керту буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар комплекслы үсеш каралган территория чикләрендә мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән территориаль зона чикләрендә үткәрелә. Бу очракларда ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру срогы бер айдан артык була алмый.

4. Кагыйдэләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерелгән очракта, шулай ук 20 статьяның 2 өлешендәге г-е пунктларында күрсәтелгән туры килмәүләренә бетергәндә, ижтимагый фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәрелми.

Конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән рөхсәт ителгән куллану төрләре элек билгеләнгән рөхсәт ителгән төзүнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары үзгәртелмичә бер тапкыр үзгәртелгән очракта һәм (яисә) рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән бер яисә берничә иң чик параметры бер мәртәбә ун проценттан артмаган күләмдә үзгәргән очракта, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәру таләп ителми.

18 статья. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлегә бүлекнең 13 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яки гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар мондый тискәре йогынты куркынычы астына куелган жир кишәрлекләренә һәм капитал төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

4. Комиссия түбәндәге затларга шартлы рөхсәт ителгән төргә рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында хәбәрләр жибәрә:

әлегә рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләре хокук ияләренә;

әлегә рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеге белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларының хокук ияләренә;

әлегә рөхсәт соратып алына торган капитал төзелеш объектынның бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә.

Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның шартлы рәвештә рөхсәт бирү турында гаризасы алынган көннән соң жиде эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрелә.

5. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында муниципаль берәмлек халкына хәбәр иткән

көннән алып муниципаль берәмлек Уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукый актлары белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый.

6. Шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турында карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәру белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәтне алу белән кызыксынган физик яки юридик зат күтәрә.

7. Жир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектыннан файдалануның рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеш регламентына жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә, шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынган физик яисә юридик зат инициативасы буенча жәмәгать фикер алышулары яки гавами тыңлаулар уздырганнан соң кертелгән булса, мондый затка файдалануның рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы карар ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрмичә генә кабул ителә.

19 статья. Рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читләшүгә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар

1. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү тәртибе Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексы һәм әлеге бүлекнең 14 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

2. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты ижтимагый фикер алышуларда яисә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткәру Комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карар проекты буенча ижтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәру белән бәйле чыгымнарны мондый рөхсәт алу белән кызыксынучы физик яисә юридик зат күтәрә.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү турында нигезләмәләр

20 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

1. Әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә гамәлгә ашырыла.

2. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү мәсьәләсен карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

а) Кагыйдәләрнең Жирлекнең генераль планы һәм (яисә) муниципаль районны территорияль планлаштыру схемасының күрсәтелгән генераль планга һәм (яисә) территорияль планлаштыру схемасына үзгәрешләр кертү нәтижәсендә барлыкка килгән туры килмәве;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органынан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен мәжбүри булган Кагыйдәләрдә жибәрелгән аэродром яны территориясендә урнашкан күчмәсз милек объектларыннан файдалануны чикләү очракларын бетерү турында күрсәтмә керүе;

в) территорияль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеш регламентларын үзгәртү турында тәкъдимнәр керү;

г) шәһәр төзелеш зоналаштыру картасында чагылдырылган территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләренен урнашу урыны турындагы белешмәләрнең күчмәсз мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында күрсәтелгән зоналар, территорияләр чикләренен урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

д) шәһәр төзелеш регламентында билгеләнгән территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан, Бердәм дәүләт реестрындагы күчмәсз мөлкәтнең мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчмәсз мөлкәт

объектларыннан файдалануның чикләүләре федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану чикләүләренен туры килмәве;

е) территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү

ж) территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул ителү.

3. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы тәкъдимнәр Комиссиягә жибәрелә:

федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан Кагыйдәләр федераль әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда;

Кагыйдәләр региональ әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан;

Кагыйдәләр муниципаль районның жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очрақларда муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

жирлекнең тиешле территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне жайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очрақларда жирле үзидарә органнары тарафыннан;

физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә яки Кагыйдәләрне куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян салынса, жир кишәрлекләренен һәм капитал төзелеш объектларының хақы кими, гражданның һәм аларның берләшмәләренен хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очрақларда;

вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыруны тәмин итүче юридик зат тарафыннан

Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенен иң югары башкарма органы, территорияне комплекслы үстерү турында карар кабул иткән жирле үзидарә органы, Россия Федерациясе субъекты төзегән һәм территорияне комплекслы үстерү турында Россия Федерациясе субъекты кабул иткән карарны гамәлгә ашыруны тәмин итүче юридик зат (алга таба - Россия Федерациясе субъекты билгеләгән юридик зат), яисә территорияне комплекслы үстерү турында карарны гамәлгә ашыру максатларында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзелгән зат белән гамәлгә ашыруны тәмин итүче зат тарафыннан.

Кагыйдәләргә аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры китерүне күздә тоткан үзгәрешләр кертү проекты Комиссия тарафыннан карала алмый.

4. Кагыйдәләр белән Россия Федерациясе Шәһәр төзелеш кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә жирлек территориясендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын территориаль планлаштыру документларында каралган (линияле объектлардан тыш) урнаштыру мөмкинлеге тәмин ителмәгән очрақта, вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенен вәкаләтле органы, муниципаль районның вәкаләтле жирле үзидарә органы «Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгына күрсәтелгән объектларны урнаштыруны тәмин итү максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы таләпне юллый.

Бу очрақта «Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгы Кагыйдәләргә шундый таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә үзгәрешләр кертүне тәмин итә.

5. Расланган Кагыйдәләр жир кишәрлекләреннән һәм (яисә) аларда урнашкан капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләренә каршы килә торган һәм чикләрендә тулысынча яисә өлешчә аэродром яны территориясе урнашкан аэродром яны территориясендә билгеләнгән икътисадый һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру өлешендә кулланылмый.

«Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Башлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан күрсәтмә алынгач, Кагыйдәләргә

үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә тиеш. Күрсәтелгән күрсәтмәгә муниципаль берәмлек башлыгы суд тәртибендә шикаять бирергә мөмкин.

«Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Башлыгы аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне алты айдан артмаган срокта тәмин итә.

6. Әлеген статьяның 2 өлешендәгә г-е пунктларында каралган очрақларда территорияләрдән файдалануның махсус шартлары, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен билгеләүгә, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслауга вәкаләтле дәүләт хакимиятенен башкарма органы яисә жирле үзидарә органы «Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Башлыгына Кагыйдәләрдә территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү таләбен юллай.

Күрсәтелгән очрақта, шулай ук хокукларны теркәү органынан территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясегә чикләре турында яисә әлеген статьяның 2 өлешендәгә г – е пунктларында каралган Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен нигезләр ачыкланган көннән «Айбаш авыл жирлеген» муниципаль берәмлеген Башлыгы әлеген таләп нигезендә аларны төгәлләштерү юлы белән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертүне тәмин итәргә тиеш. Шулай ук вакытта әлеген өлештә каралган таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп ителми.

Кагыйдәләрен территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен сайлап алу, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның чикләүләрен билгеләү срогы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны билгеләү өчен, федераль әһәмияттәгә тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәгә тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау өчен вәкаләтле дәүләт хакимияте органынан яисә жирле үзидарә органынан таләпләр кергән көннән, хокукларны теркәү органынан территориядән файдалануның махсус шартлары булган зонаның булуын билгеләү, үзгәртү яисә туктату, мәдәни мирас объекты территориясегә чикләре турында белешмәләр керү яки әлеген статьяның 2 өлешендәгә г-е пунктларында каралган Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен нигезләр ачыкланган көннән башлап алты айдан арта алмай.

7. Территорияне комплекслы үстерү турында карар гамәлгә ашыру максатларында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгән очрақта, мондый үзгәрешләр территорияне комплекслы үстерү максатларында территорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелгә тиеш

8. Әлеген статьяның 4 һәм 5 өлешләрендә каралган очрақларда Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өчен, шулай ук әлеген статьяның 2 өлешендәгә г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү өчен, ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп ителми.

9. Комиссия, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү өлешендә аларны аэродром яны территорияләрендә билгеләнгән күчәмсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерү өлешендә үзгәрешләр кертү очрақларыннан һәм әлеген статьяның 2 өлешендәгә г-е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү очрақларыннан тыш, Кагыйдәгә үзгәреш кертү турында тәкъдим кертелгән көннән алып утыз көн эчендә бәяләмә эзерли, ул Кагыйдәләргә кергән тәкъдимнәр нигезендә үзгәрешләр кертү турында рекомендацияләрен яисә мондый тәкъдимне кире кагу турында, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, рекомендацияләрен үз эченә ала, һәм бу бәяләмәне муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

10. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты житәкчесе, Комиссия бәяләмәсендәгә рекомендацияләрен исәпкә алып, утыз көн эчендә Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында яисә, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турында

тәкъдимне кире кагу хакында карар кабул итә һәм мондый карарның күчermәсен мөрәжәгать итүчеләргә жиберә.

11. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан расланса, жирле үзидарәнең вәкиллекле органына жиберелгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү турындагы проект күрсәтелгән орган утырышында якындагы утырыштан соң килүче утырыштан соңга калмыйча каралырга тиеш.

12. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турындагы карар (кадар) күрсәтелгән проектны эзерләү эшләрен уздыру тәртибен һәм срокларын, проектны эзерләүгә кагылышлы башка нигезләмәләренә үз эченә алырга тиеш.

13. Муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында карар кабул итү көненнән алып ун көн эчендә мондый карар кабул итү турындагы хәбәрне билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне) тәмин итә. Хәбәрдә күрсәтелә:

Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү эшләрен уздыру тәртибе һәм сроклары; кызыксынган затларның Комиссиягә тәкъдимнәр жиберү тәртибе; эшләренә оештыруның башка мәсьәләләре.

Кагыйдәләр аэродром яны территориясендә билгеләнгән күчermәсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры килгән очракта, шулай ук әлегә статьяның 2 өлешендәге г - е пунктларында күрсәтелгән ярашмауларны бетерү, Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләү турында карар кабул итү турындагы хәбәрне бастырып чыгару (халыкка житкерү) таләп ителми.

14. Федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә яисә региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясенә карата эзерләнгән Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты мәдәни мирас объектларын саклап калу, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дөүләт саклавы өлкәсендә Россия Федерациясә Хөкүмәтә вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы, мәдәни мирас объектларын саклау өлкәсендә вәкаләтле Россия Федерациясә субъекты башкарма хакимияте органы белән гамәлдәге законнар нигезендә килештереләргә тиеш.

Федераль яисә региональ әһәмияттәге махсус сакланучы табигать территориясә чикләрендә торак пункт тулысынча урнашкан очракта, әлегә махсус сакланучы табигать территориясә чикләрендә урнашкан шундый торак пункт территориясенә карата эзерләнгән жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты федераль башкарма хакимият органы, Россия Федерациясә субъекты башкарма хакимиятенең махсус саклана торган табигать территориясә буйсынган орган белән килештереләргә тиеш. Килештерү предметы булып күрсәтелгән торак пункт территориясенә карата билгеләнә торган шәһәр төзелешә регламентының махсус сакланучы табигать территорияләре турында Россия Федерациясә законнарында һәм махсус саклана торган табигать территориясә турындагы нигезләмәдә каралган махсус саклау режимына туры килүе тора. Килешү Россия Федерациясә Хөкүмәтә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла

15. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын эзерләгәннән соң муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты Комиссия тәкъдим иткән проектны техник регламентлар таләпләренә, территорияль планлаштыру документларына, Бердәм дөүләт күчermәсез мөлкәт реестры белешмәләренә, шәһәр төзелешә эшчәнлеген тәмин итүнең дөүләт мәгълүмат системаларында булган мәгълүматларга, документларга һәм материалларга туры килүгә тикшерә.

16. Күрсәтелгән тикшерү нәтижәләре буенча муниципаль берәмлекнең Башкарма комитеты муниципаль берәмлек Башлыгына Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын жиберә яисә аның әлегә статьяның 10 өлешендә күрсәтелгән таләпләргә һәм документларга туры килмәвә ачыкланган очракта, Комиссиягә эшләп бетерү өчен жиберә.

17. Муниципаль берәмлек Башлыгы Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын алганда проектны алган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча проект буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турында карар кабул итә.

18. Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проекты буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар әлегә Кагыйдәләрнең 17 статьясы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясә Шәһәр төзелешә кодексында, башка норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

19. Кагыйдэгэ үзгәрешләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга тиеш һәм «Интернет» челтәрендә муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштырыла.

20. Кагыйдәләргә үзгәрешләр территорияль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертү проектын раслау датасыннан ун көннән дә соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

20. Физик һәм юридик затлар Кагыйдәләргә суд тәртибендә үзгәрешләрне раслау турындагы карарга ризасызлык белдерергә хокуклы.

VII БҮЛЕК. Жирдән файдалануның һәм төзелешнең башка мәсьәләләрен жайга салу турында нигезләмәләр

21 статья. Территорияль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына кертү

1. Территорияль зоналар чикләре турында белешмәләр кертү кагыйдәләре күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрына "Күчемсез милекне дәүләт теркәве турында" 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль законның 32, 34 статьялары нигезләмәләре белән билгеләнә.

2. Әлеге Кагыйдәләр белән, шул исәптән күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре, торак пунктлар яисә муниципаль берәмлекләрнең чикләре урынын билгеләүдәге хаталарны исәпкә алып, территорияль зоналар билгеләнә.

Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында белешмәләре булмаган торак пунктлар чикләренә карата аларның чикләрен билгеләүдәге хаталар исәпкә алынмый.

Кушымта
Татарстан Республикасы Биектау
муниципаль районы Советының
2021 елның 28нче июнь № 82
карары белән расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«АЙБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 том

ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ
ШӘһӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

ЭЧТӘЛЕК

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӨЛӨРЕНЕҢ СОСТАВЫ	26
II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ	27
VIII «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары	27
22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	27
23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	28
24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре	28
III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ.....	29
IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешен, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләү иң чик параметрларын билгеләү өлешендә Шәһәр төзелеше регламентлары.....	29
25 статья. Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар	29
26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар.....	38
27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар	38
X. БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр	40
28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар.....	40
29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аермалары	43
30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш файдалануны чикләүләр	44
31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	45
XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәмин ителеш дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.....	47
32 статья. Төп нигезләмәләр.....	47
XII БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау	47
33 статья. Төп нигезләмәләр	47
КУШЫМТАЛАР	62
1 кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территориаль зоналар	Ошибка! Закладка не определена.3
2 кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	Ошибка! Закладка не определена.4

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЭШ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районының «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба – Кагыйдәләр) түбәндәгә составта эшләнгән:

1 том

I кискәк. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану тәртибе, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү тәртибе

2 том

II кискәк. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

График материаллар:

№ т/б	Исеме	Масштаб
1	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар	1:10 000
2	Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре	1:10 000

III кискәк. Шәһәр төзелеше регламентлары

Кушымта

Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

II КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАЛАРЫ

VIII БҮЛЕК. «Усад авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары

22 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Күрсәтелгән картада территориаль зоналарның чикләре һәм аларның код билгеләре сурәтләнгән. Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә.

3. «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә тәкъдим ителгән һәм Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында күрсәтелгән территориаль зоналар составына керә:

шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар;

шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар;

шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар.

Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар:

Ж1 – индивидуаль торак төзелеше зонасы;

ОД1 – күпфункцияле ижтимагый-эшлекле төзелеш зонасы;

КО – коммуналь хезмәт күрсәтү объектлары зонасы;

И1 – транспорт инфраструктурасы зонасы;

ИЗ – торак пункт территориясендә транспорт инфраструктурасы зонасы;

П – сәнәгать житештерүе объектлары зонасы;

С2 – авыл хужалыгын тәмин итү объектлары зонасы;

СХ2 – авыл хужалыгы житештерүе объектлары зонасы;

СН1 – махус билгеләнештәге зона.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территориаль зоналар:

Юк.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территориаль зоналар:

СХ1 – авыл хужалыгы жирләре зонасы;

ВО – су объектлары зонасы.

4. Күрсәтелгән картада белешмәләре Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрында булган урманчылык чикләренә туры килә торган урман фондына кергән территорияләр чагылдырылды. Әлеге территорияләр мәгълүмати максатларда сайлап алынган һәм аларга карата Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә урман хужалыгы регламенты гамәлдә булган жирләрне билгеләргә мөмкинлек бирә. Кагыйдә буларак, территориаль зоналарның чикләре урманчылыктар чикләре нигезендә билгеләнә. Белешмәләре күчемсез мөлкәтнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлекләре чикләре урманчылыктарның чикләрендә кисешкәндә аерым очрактарда мондый жир кишәрлекләре чикләре буенча билгеләнергә мөмкин. Мондый территорияләргә карата Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыруны күздә тоткан бер яисә берничә шартнамә төзелә.

5. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында, мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта, чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр мәжбүри тәртиптә билгеләнә. Мондый территорияләрнең чикләре бер яки берничә территориаль зона чикләрендә билгеләнә.

Территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорияләр чикләре жирле үзидарәнең вәкаләтле органы территорияне комплекслы үстерү турындагы карары һәм территорияне комплекслы үстерү турындагы шартнамә нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы һәм ачык аукционда жинүче арасында территорияне комплекслы үстерү турында шартнамә

төзү хокукына ия булган яисә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый шартнамә төзү хокукына ия башка затлар арасында төзелгән территорияне планлаштыру документлары нигезендә билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге чикләрендә ачыкланмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында чагылдырылмаган.

23 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасы әлеге Кагыйдәләрнен аерылгысыз өлеше булып тора (2 нче кушымта).

2. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре сайлап алынган, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануга өстәмә чикләүләр сала.

3. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары, аларның характеристикалары законнарда, башка норматив хокукый актларда билгеләнгән куллану режимына туры килми торган жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары әлеге Кагыйдәләргә туры килми.

4. Күрсәтелгән Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, мәдәни мирас объектларының, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектларның урнашуы; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырыла.

24 статья. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре, тарихи жирлекләр территорияләре чикләре, мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре

1. Шәһәр төзелешен зоналаштыруның күрсәтелгән картасында мәдәни мирас объектларын саклау зоналары чикләре күрсәтелә.

«Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының билгеләнгән чикләре булмау сәбәпле, әлеге Карта эзерләнми

III КИСӘК. ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЭШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

IX БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләрен, жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәрен һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларының реконструкцияләүнең иң чик параметрларының билгеләү өлешендә Шәһәр төзелеше регламентлары

25 статья. Шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә торган территориаль зоналар

1. Ж1 – Индивидуаль торак төзелеше зоналары

1.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларынан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләрененң иң чик (минималь һәм (яисә) максималъ) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларының реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төрененң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төрененң исеме *	Жир кишәрлекләрененң иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларының реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлегененң күләме	катларның иң чик саны һәм төзелешнең иң чик биеклеге	төзелешнең максималъ проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималъ чигенүләре
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 2500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яисә түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлеге яклары өчен -5м; жир кишәрлегененң башка яклары өчен -3 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 5000 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яисә түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлеге яклары өчен - 5 м; жир кишәрлегененң башка яклары өчен – 3м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 1500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклеге - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (яисә түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклеге). Коймаларның максималъ биеклеге - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәренә чыгуы жир кишәрлеге яклары өчен - 3 м; жир кишәрлегененң башка яклары өчен - билгеләнми. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.

Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләр					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеш	минималъ – 400 кв. м.; максималъ – билгеләнми	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биекlege - 15 м; Койманың максималъ биекlege - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
4.9.1.4	Автомобильләр ремонтлау	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
13.1	Бакчачылык алып бару	минималъ – 600 кв. м.; максималъ – 5000 кв. м.	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә Классификаторы нигезендә

1.2. Әлеге статъяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

2. ОД1 – Күпфункцияле ижтимагыгый-эшлекле төзелеш зоналары

2.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләренең иң чик (минималъ һәм (яисә) максималъ) күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренәң исемә *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләмә	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биекlege	төзелешнең максималъ проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималъ чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
3.2	Социаль хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.5	Белем һәм мәгариф	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м.

					Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.6	Мәдәни үсеш	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.7	Дини файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлегә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
5.1	Спорт	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.3	Гомуми файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт күрсәтү гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	минималъ – 1000 кв. м; максималъ – 1500 кв. м.	Төп төзелештәге катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы	30 %	урам-юл челтәрәнә чыгучы жир кишәрлегә яклары өчен - 5 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен – 3м.

			түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.		Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м.; максималь – билгеләнми	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 4 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 15 м; Койманың максималь биеклегә - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлегә)	минималь – 1000 кв. м; максималь – 5000 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәрәнә чыгуы жир кишәрлегә яклары өчен - 5 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен – 3м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.3	Блокланган торак төзелеше	минималь – 1000 кв. м; максималь – 1500 кв. м.	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 3 (мансардны да кертеп), ярдәмче корылмалар - 1; Төп төзелешнең иң чик биеклегә - 10 м; ярдәмче корылмалар - 3,5 м (ясы түбәле), 4,5 м (скат түбәле, конёкта биеклегә). Коймаларның максималь биеклегә - 2,0 м.	30 %	урам-юл челтәрәнә чыгуы жир кишәрлегә яклары өчен - 5 м; жир кишәрлегенә башка яклары өчен – 3м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә.
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнми	Төп төзелештәгә катларның иң чик саны - 8 (мансардны да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклегә - билгеләнми; Койманың максималь биеклегә - 1 м.	40 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
4.3	Базарлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгәте	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

2.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

3. КО – Коммуналь хезмэт күрсэтү объектлары зоналары

3.1. Жир кишэрлеклэрэннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалану төрлэре; жир кишэрлеклэрэннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күлэмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләнүнән иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгән файдалану төрөннән коды *	Рөхсэт ителгән файдалану төрөннән исем*	Жир кишэрлеклэрэннән иң чик күлэмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләнүнән иң чик параметрлары			
		жир кишэрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнән чик биеклеге	төзелешнән максималь проценты	жир кишэрлекләре чиклэрэннән минималь чигенүләр
Рөхсэт ителгән файдалануның төп төрлэре					
3.1	Коммуналь хезмэт күрсэтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсэт ителгән файдалануның ярдәмчә төрлэре					
билгеләнмиләр					
Рөхсэт ителгән файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрлэре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтеннән 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишэрлеклэрэннән рөхсэт ителгән файдалану төрлэре Классификаторы нигезендә

3.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

4. И1 – Транспорт инфраструктурасы зоналары

4.1. Жир кишэрлеклэрэннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалану төрлэре; жир кишэрлеклэрэннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күлэмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләнүнән иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгән файдалану төрөннән коды *	Рөхсэт ителгән файдалану төрөннән *	Жир кишэрлеклэрэннән иң чик күлэмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнән, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләнүнән иң чик параметрлары			
		жир кишэрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнән чик биеклеге	Төзелешнән максималь проценты	жир кишэрлекләре чиклэрэннән минималь чигенүләр
Рөхсэт ителгән файдалануның төп төрлэре					
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр	билгеләнмиләр
4.9	Хезмэт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсэт ителгән файдалануның ярдәмчә төрлэре					
3.1	Коммуналь хезмэт күрсэтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

12.0	Гомуи файдаланудагы жир кишэрлеклэре (территориялар)	билгелэнмилэр
Рөхсэт ителгән файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрлэре		
билгелэнмилэр		

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишэрлекләрәннән рөхсэт ителгән файдалану төрлэре Классификаторы нигезендә

4.2. Элеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

5. ИЗ – Торак пункт территориясендә транспорт инфраструктурасы зоналары

5.1. Жир кишэрлекләрәннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсэт ителгән файдалану төрлэре; жир кишэрлекләрәннән иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсэт ителгән файдалану төренен коды *	Рөхсэт ителгән файдалану төренен исеме *	Жир кишэрлекләрәннән иң чик күләмнәре һәм рөхсэт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишэрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишэрлекләрәннән чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсэт ителгән файдалануның төп төрлэре					
7.2.2	Пассажирлар ташуга хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмилэр	100 %	билгеләнмилэр
7.2.3	Гомуи файдаланудагы транспорт стоянкалары	билгеләнми	билгеләнмилэр	билгеләнми	билгеләнмилэр
7.3	Су транспорты	билгеләнми	билгеләнмилэр	билгеләнми	билгеләнмилэр
7.6	Урамнан тыш транспорт	билгеләнми	билгеләнмилэр	билгеләнми	билгеләнмилэр
4.9	Хезмэт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмилэр	100 %	билгеләнмилэр
4.9.1	Юл сервисы объектлары	билгеләнми	билгеләнмилэр	100 %	билгеләнмилэр
12.0.1	Урам-юл челтәре	билгеләнми	билгеләнмилэр	билгеләнми	билгеләнмилэр
Рөхсэт ителгән файдалануның ярдәмче төрлэре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнми	билгеләнмилэр	100 %	билгеләнмилэр
3.1	Коммуналь хезмэт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмилэр	100 %	билгеләнмилэр
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнми	билгеләнмилэр	билгеләнми	билгеләнмилэр
Рөхсэт ителгән файдалануның шартлы рөхсэт ителгән төрлэре					

4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркаве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

5.2. Әлеге статъяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

6. II – Сәнәгать житештерүе объектлары зоналары

6.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренә иң чик (минималь һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренә коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренә исеме *	Жир кишәрлекләренә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрләге күләм	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минимал чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
6.0	Житештерү эшчәнлегә	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.2	Авыр сәнәгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.2.1	Автомобиль төзү сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.3	Жиңел сәнәгать	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.4	Азык-төлек сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.5	Нефть химиясе сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.6	Төзелеш сәнәгате	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
6.9	Складлар	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
6.9.1	Склад майданчыклары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлегә	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.4	Кибетләр	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.1	Тимер юл транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
7.2	Автомобиль транспорты	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			

Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләр					
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем биру	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	5 м. Барлыкка килгән төзелеш шартларында чигенүне киметү яки кызыл линия буенча биналарның, корылмаларның урнашуы рөхсәт ителә
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәру	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.7	Кунакханә хезмәте күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
8.3	Эчке хокук тәртибен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә 10.11.2020 ел № П/0412 бөерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрә Классификаторы нигезендә

6.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләрә нигезендә билгеләнә.

7. С2 – Авыл хужалыгын тәэмин итү объектлары зоналары

7.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләрә; жир кишәрлекләренәң иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренәң коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренәң исемә *	Жир кишәрлекләренәң иң чик күләмнәрә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрләгә күләмә	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклегә	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләрә					
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
3.10	Ветеринария хезмәте	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрләрә					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнми			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенен 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

7.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

8. СХ2 – Авыл хужалыгы житештерүе объектлары зоналары

8.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренен иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренен коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренен исеме *	Жир кишәрлекләренен иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
1.7	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.12	Умаргачылык	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.13	Балык үрчетү	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	билгеләнми	билгеләнмиләр	60 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуи файдалану жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
3.10	Ветеринар хезмәте	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

8.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен планлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

9. СН1 – Махсус билгеләнешле зоналар

9.1. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	Төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
12.1	Ритуаль эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.2	Махсус эшчәнлек	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәт күрсәтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
4.9	Хезмәт гаражлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	100 %	билгеләнмиләр
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	билгеләнмиләр			
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

9.2. Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен планлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

26 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территорияль зоналар

1. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жир кишәрлекләре булган территорияль зоналар муниципаль берәмлек территориясендә юк.

27 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләре булган территорияль зоналар

1. СХ1 – Авыл хужалыгы жирлэре зоналары

1.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләрәнә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациясе Жир кодексының 79 статьясы нигезендә авыл хужалыгы жирлэре - чәчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьяллык үсентеләр (бакчалар, виноградлыктар һәм башкалар) биләгән жирләр.

Россия Федерациясе Жир кодексының 77 статьясы нигезендә авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләрәнән тыш, шулай ук жирләрне тискәре йогынтыдан саклау өчен каралган эчке хужалык юллары, коммуникацияләр урман утыртмалары, су объектлары биләгән жирләр (шул исәптән агымсулыкларда су терәткеч корымалары белән төзелгән һәм буа аквакультурасын башкару максатларында файдаланыла торган буалар), шулай ук авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган биналар, корымалар биләгән жир кишәрлекләре дә аерыла.

Шулай итеп, авыл хужалыгы жирлэре булмаган жирләр өчен әлеге Кагыйдэләр белән шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә.

1.2. Жир кишәрлекләрәнән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрлэре; жир кишәрлекләрәнә иң чик (минимал һәм (яисә) максимал) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләнә иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренә коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренә исемә *	Жир кишәрлекләрәнә иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләнә иң чик параметрлары			
		жир кишәрлекләре күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биелеге	төзелешнең максимал проценты	жир кишәрлекләре чикләрәнән минимал чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрлэре					
1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	билгеләнмиләр			
1.3	Яшелчәчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.4	Тонлаучы, дару, чөчәк культураларын үстерү	билгеләнмиләр			
1.5	Бакчачылык	билгеләнмиләр			
1.16	Кыр кишәрлекләрәнә шәхси ярдәмчә хужалык алып бару	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
1.17	Питомниклар	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр
1.19	Печән чабу	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтү	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмчә төрлэре					
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
9.1	Табигать территорияләрән	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр

	саклау				
11.0	Су объектлары	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
1.8	Терлекчелек	билгеләнми	билгеләнмиләр	80 %	билгеләнмиләр

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

2. ВО – Су объектлары зоналары

2.1. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясы нигезендә өске сулар белән капланган жирләргә карата шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми.

Россия Федерациясе Жир кодексының 102 статьясы нигезендә өске сулар белән капланган жирләргә кермәгән территорияләр өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә.

2.2. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре; жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь) күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән файдалану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Жир кишәрлекләренең иң чик күләмнәре һәм рөхсәт ителгән төзелешнең, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары			
		жир кишәрлеге күләме	катларның чик саны һәм төзелешнең чик биеклеге	төзелешнең максималь проценты	жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр
Рөхсәт ителгән файдалануның төп төрләре					
11.0	Су объектлары	билгеләнмиләр			
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнми	билгеләнмиләр	билгеләнми	билгеләнмиләр
Рөхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре					
билгеләнмиләр					
Рөхсәт ителгән файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төрләре					
билгеләнмиләр					

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

28 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның аерым шартлары булган түбәндәге зоналар гамәлдә:

сәнәгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар саклау зоналары;

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары;

эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;

электр чөлтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары;

газ бүлү чөлтәрләренең сак зоналары;

аеруча саклаулы табигый территорияләр;
аэродром яны территорияләр.

2. Сәнэгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-саклау зоналары

2.1. 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы “Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында” Федераль закон нигезендә әйләнә-тирә мохиткә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты чыганаclarы булып торучы объектлар һәм производстволар тирәсендә санитар-яклау зонасы - махсус кулланылыш режимы булган махсус территория билгеләнә, аның күләме атмосфера һавасына пычрану йогынтысын (химик, биологик, физик) гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, ә I һәм II класслы куркыныч предприятиеләр өчен - гигиена нормативлары белән билгеләнгән күрсәткечләргә кадәр, шулай ук халык сәламәтлеге өчен мөмкин куркыныч зурлыгына кадәр киметүне тәмин итә.

2.2. Санитар-яклау зонасы күләмнәре һәм чикләре, житештерү күләмен, кулланыла торган технологияләрне исәпкә алып, санитар-яклау зонасы проекты белән билгеләнә. Эшләнгән проект булмаганда, аның күләме СанПиН 2.2.1/2.1.2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

2.3. Сәнэгать, авыл хужалыгы һәм башка предприятиеләрнең һәм объектларның санитар-яклау зоналарында эшчәнлекне чикләү СанПиН 2.2.1/2.1.1200-03 «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» нигезендә билгеләнә.

3. Су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары

3.1. Диңгезләр, елгалар, инешләр, каналлар, күлләр, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм аларда күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын һәм суларын ярлылануны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының һәм башка объектларының яшәү тирәлеген саклап калу максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр су саклау зоналары булып саналалар.

3.2. Су саклау зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган территорияләрдә яр буе яклау полосалары билгеләнә.

3.3. Су саклау зоналарының һәм яр буе яклау полосаларының күләмнәре Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

3.4. Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге елгалар яисә инешләр өчен аларның чишмә башыннан түбәндәге озынлыкларына карап билгеләнә:

ун километрга кадәр - яр сызыгыннан 50 м күләмендә;

ун километрдан алып илле километрга кадәр - 100 м күләмендә;

илле километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 м күләмендә.

3.5. Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының авышлыгына бәйле рәвештә билгеләнә һәм кире яисә нуль авышлыгы өчен 30 м, өч градуска кадәр авышлык өчен 40 м һәм өч һәм аннан күбрәк градуска авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

3.6. Су саклау зоналарында һәм яр буе яклау полосаларында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнә.

4. Эчә торган су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналары

4.1. Су белән тәмин итү чыганаclarын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПиН 2.1.4.1110-02 «Хужалык-эчәр өчен билгеләнгән су белән тәмин итү чыганаclarын һәм суүткәргечләрне санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

4.2. Су белән тәэмин итү чыганаclarы санитария саклау зоналарына (ЗСО) ия. Санитария саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катгый режимлы) суалгычларның урнашу территориясен, барлык суүткәргеч корылмаларның һәм су асты каналының мәйданчыкларын үз эченә ала.

Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү чыганаclarының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

4.3. Су белән тәэмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын файдаланганда 30 м һәм жир асты суларын житәрлек якланмаган очракта 50 м тәшкил итә.

4.4. Су белән тәэмин итүнең жир асты чыганаclarын санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләре исәп-хисап белән билгеләләр

5. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары

5.1. Электр челтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр челтәре хужалыклары объектларының сак зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 нчы номерлы карары нигезендә электр челтәре хужалыгының гамәлдәге линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

5.2. Электр үткәргечләрнең һава линияләре буйлап саклау зоналары жир һәм һава пространствосы участогы өслеге өлеше (электр үткәргечләрнең һава линияләре терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә, иң кырый үткәргечләрдән электр үткәргечләр линиясенә ике ягында да артта кала торган параллель вертикаль яссылыклар белән аларның түбәндәге ераклыктагы урыннарында урнашкан:

1 кВ кадәр - 2 м;

1 дән 20 кВ кадәр - 10 м;

35 кВ - 15 м;

110 кВ - 20 м;

220 кВ - 25 м;

500 кВ - 30 м.

5.3. Жир асты электр тапшыру кабельле линияләре буйлап саклау зонасы жир асты байлыклары кишәрлеге өслегенә аның астында урнашкан өлеше (электр үткәргечләрнең кабель сызыкларын салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлектә) рәвешендә, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенә ике ягында да күчә торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеше рәвешендә билгеләнә.

5.4. Сак зоналарында эшчәнлекне чикләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Электр челтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә билгеләнә.

6. Газ бүлү челтәрләренең сак зоналары

6.1. Газ белән тәэмин итү системаларының сак зоналары, алардан файдалану режимы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 ноябрендәге 878 номерлы карары, 1992 елның 24 сентябрендәге Россия ягулык һәм энергетика министрлыгы тарафыннан расланган газ белән тәэмин итү системаларын саклау Кагыйдәләре нигезендә билгеләнә.

6.2. Газ бүлү челтәрләренең сак зонасы билгеләнә:

тышкы газүткәргечләр трассалары буйлап - газүткәргечнең һәр ягынан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә;

газүткәргеч трассаларын, үткәргеч ягынан 3 м һәм каршы яктан 2 м ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территория рәвешендә - газүткәргеч трассаларын билгеләү өчен, полиэтилен торбалардан жир асты газүткәргечләре буйлап бакыр чыбык кулланганда;

аерым торучы газ көйлөү пунктлары тирәсендә - элге объектлар чикләреннән 10 м ераклыкта үткөрөлгән йомык линия белән чикләнгән территория рәвешендә (биналарга кушып төзелгән газ көйлөү пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый);

урманнар һәм агач-куак үсемлекләре буйлап уза торган авылара газүткәргечләр трассасы буйлап - 6 м киңлектәге ерым рәвешендә, газүткәргечнең һәр ягында 3 м метр. Газүткәргечләрнең жир өсте участкалары өчен агачлардан алып торба үткәргечкә кадәр ара газүткәргечне эксплуатацияләүнең бөтен озынлыгы дөвәмында агачларның биеклегеннән ким булмаса тиеш.

6.3. Газүткәргечләрнең сак зоналарын билгеләгәндә ара хисабы газүткәргеч үзәгеннән-бер жепле газүткәргечләр һәм газүткәргечләрнең кырый жепләре үзәгеннән - күпжеплеләр өчен башкарыла.

7. Аеруча саклаулы табигый территорияләр, аеруча саклаулы табигый территорияләрнең саклау зоналары

7.1. Аеруча саклаулы табигый территорияләргә һәм махсус саклаулы табигый территорияләрнең саклау зоналары чикләрендәге территорияләргә куллану режимы «Аеруча саклаулы табигый территорияләргә турында» 1995 елның 14 декабрендәге 33-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән.

7.2. Күрсәтелгән закон таләпләре нигезендә табигый һәйкәлләргә биләгән территорияләрдә хужалык эшчәнлеген чикләү гамәлдә, аерым алганда, аларның сакланышын бозуга китерә торган һәртөрле эшчәнлек тыела.

7.3. Дәүләт табигый заказникларын төзү максатларына каршы килсә яисә табигый комплексларына һәм аларның компонентларына зыян китерсә, дәүләт табигый заказниклары территорияләрендә теләсә нинди эшчәнлек даими яисә вакытлыча тыела яисә чикләнә.

8. Аэродром яны территорияләре

8.1. Аэродром яны территорияләргә һәм алардан файдалану режимы Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң 2010 елның 11 мартындагы 138 номерлы карары белән расланган Россия Федерациясә һава киңлегеннән файдалану кагыйдәләргә нигезендә билгеләнә.

8.2. Аэродром яны территориясенәң чикләргә жир яисә су өслегенә һавадан килү полосаларының тышкы чиге буенча, ә һавадан килү полосаларынан тыш - аэродромның контроль ноктасыннан 30 км радиуслы әйләнәсә белән билгеләнә.

29 статья. Инженерлык һәм транспорт инфраструктурасының линияле объектларының санитар аралары

1. «Айбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә тапшырылган транспорт инфраструктурасының линияле объектларына керәләр:

электр тапшыру линияләргә;

газ бүлү челтәрләргә.

2. «Айбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасының линияле объектларына керәләр:

автомобиль юллары.

3. Инженерлык коммуникацияләргәң санитар аралары

3.1. Магистраль торбаүткәргечләр, газ белән тәэмин итү системалары һәм югары көчәнәшле электр линияләргә өчен «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләргә, корылмаларны һәм башка объектларны санитар классификацияләү» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә санитар аермалар билгеләнә (санитар аралау полосалары).

3.2. Капиталь төзелеш объектларын проектлаганда һәм төзөгәндә, жир кишәрлекләргә формалаштырганда, санитар араларны исәпкә алырга кирәк.

3.3. Санитар ара зонасында урнашкан территориядән файдалану режимы санитар-яклау зонасы режимына туры килә һәм «Санитар-яклау зоналары һәм предприятиеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар классификациясе» СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 нигезендә билгеләнә.

4. Транспорт инфраструктурасы объектларының санитар арасы

4.1. Автомагистральләр, тимер юл транспорты линияләре, метрополитен, гараж һәм автостоянкалар өчен, шулай ук очып китү һәм һава судноларын утырту зонасында стандарт очу маршрутлары буйлап санитар аралар билгеләнә. Санитар араның зурлыгы һәр конкрет очракта атмосфера һавасының пычрануы таралуын исәпләүләр нигезендә һәм физик факторларны (шау-шу, вибрация, электромагнит кырлары һ.б.) табигый тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелеп билгеләнә.

30 статья. Табигый факторлар йогынтысы буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

1. Жир һәм су ресурсларыннан, капитал төзелеш объектларыннан, халыкның иминлеген тәмин итү максатларында «Айбаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә табигый факторлар йогынтысы буенча чикләүләр зоналары билгеләнә ала.

2. Табигый факторларының йогынтысын чикләүләр гамәлдә булган зоналар - табигый характердагы гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булган территорияләр яисә акваторияләр.

3. Күрсәтелгән зоналарны билгеләү тәртибе, аларның күләмнәре һәм файдалану режимы законнар һәм норматив техник документлар нигезендә һәр потенциал куркыныч объект өчен билгеләнә.

4. Су керү һәм су басу зоналары

4.1. СНиП 2.06.15-85 «Территорияне су басудан һәм су керүдән инженерлык саклау» нигезендә су басудан саклану үз эченә алырга тиеш:

биналарны, корылмаларны, нигез грунтларын локаль саклау һәм тулаем төзелгән территорияне саклау;

су борып жибәрү аша;

дренаж суларын утильләштерү (чистарту кирәк булганда);

жир асты сулары һәм өске сулар режимына, су агызу коммуникацияләрендәге чыгымнарға (агызуларга) һәм басымнарға, нигезләрнең, биналарның һәм корылмаларның деформацияләренә, шулай ук инженерлык яклавы корылмаларының эшенә мониторинг ясау системасы.

4.2. Күрсәтелгән чаралар «Территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык сагы» 2.06.15-85 СНиП нигезендә территориядә грунт сулары биеклеген киметүне тәмин итәргә тиеш:

капитал төзелешнең - өслекнең проект билгесеннән кимендә 2 м;

стадионнар, парклар, скверлар һәм башка яшел утыртмалардан - 1 метрдан да ким түгел.

Микрорайоннар территориясендә минераль грунтлар катламының минималь калынлыгын 1 метрга тигез итеп кабул итәргә кирәк; урамнарның машина узу өлешләрендә минераль грунтлар катламының калынлыгы транспорт хәрәкәтенең интенсивлыгына бәйле рәвештә билгеләнергә тиеш.

4.3. Яр буе участкаларында урнашкан торак пунктлар территорияләре кар сулары басудан, жил кудырып су басудан грунт сулары басудан коелма (юылу) яисә вал ясау белән сакланган булырга тиеш.

5. Экзоген геологик процессларга дучар булган территорияләр

5.1. СНиП 2.01.15-90 «Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклау. Проектлаштыруның төп нигезләмәләре» нигезендә шуышу һәм ишелү процессларына дучар булган территорияләрдә урнашкан торак пунктларда элеге процессларны булдырмый калуга һәм тотрыкландыруга юнәлдерелгән түбәндәге чараларны кулланырга кирәк:

тау битенең рельефын аның тотрыклылыгын арттыру максатларында үзгәртү;
территорияне вертикаль планлаштыру һәм өске суларны борып чыгару системасын төзү
ярдәмендә өске суларның агышын жайга салу;
грунтка һәм эрозия процессларына су инфильтрациясен булдырмау;
жир асты суларының биеклеген ясалма киметү;
агроурманмелиорация;
грунтларны ныгыту(шул исәптән армирлау белән);
тотып торучы корылмалар;
сөзәклекләрне террасалау;
башка чаралар (жылылык саклау жайланмалары һәм өслекләр ярдәмендә жылылык процессларын жайга салу, тундыру һәм эретү процессларының зарарлы йогынтысыннан яклау, саклау зоналарын билгеләү һ.б.).

6. Карст процессларына дучар булган территорияләр

6.1. СНиП 2.01.15-90 «Территорияне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклавы. Проектлауның төп нигезләмәләре» нигезендә карст процессларына каршы чараларны геологик төзелештә эрүчән тау токымнары булган территорияләрдә биналарны һәм корылмаларны проектлаганда (известьташлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлы сыну грунтлары, гипслар, ангидритлар, таш тоз) һәм өслектә карст күренешләре (бүрәнкәләр, казанлыклар, карст-эрозия чокырлары һ.б.) һәм (яки) грунт массивының тирәнлегендә (грунтларны тыгызлау, куышлыклар, мөгарәләр һ.б.) күздә тотарга кирәк.

6.2. Планлаштырылган чаралар составына түбәндәгеләр керә:

планировка структурасын эшлөгәндә һәм карст куркынычы булган участокларны мөмкин кадәр урап һәм аларда яшел утыртмалар урнаштырып функциональ зоналарның махсус компоновкасы, магистраль урамнар һәм челтәрләр трассировкасы;

карст үсешенә төзелешнең техноген йогынтысыннан территорияләргә инженерлык яклавын эшләү;

биналар һәм корылмаларның карст ишелү интенсивлыгына карата I - II категория тотрыклылык кишәрлекләреннән читтәге куркынычсызрак кишәрлекләрдә, шулай ук ишелүләр барлыкка килү интенсивлыгы (ешлыгы) кимрәк, әмма аларның уртача диаметрлары 20 метрдан артык (A тотрыклылык категориясе) кишәрлекләреннән читтә урнашуы.

31 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүләр

1. Мәдәни мирас объектларын саклау 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» федераль закон, 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» Татарстан Республикасы законы, башка норматив хокукый актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар исемлеге

2.1. «Айбаш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге территориясендә түбәндәге мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар тәкъдим ителде:

Объектның статусы	Объектның исеме	Урнашкан урыны	Оештыру-күрсәтмә документы	Картадагы номеры
региональ әһәмияттәге	Мәчет, XX гасыр башы	Айбаш ав.	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 1993	2.1

мәдәни мирас объектлары			елның 28 гыйнварындагы 39 номерлы карары	
-------------------------	--	--	--	--

2.2. Мәгълүмат Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгы тарафыннан 2015 елның 22 июлендә бирелгән мәдәни мирас объектлары, ачыкланган мәдәни мирас объектлары һәм мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар исемлекләре нигезендә тапшырылган.

3. Мәдәни мирас объектлары территорияләре

3.1. Мәдәни мирас объектлары территорияләре - Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре, шулай ук яңа ачыкланган ядкарьләр булып торучы һәм аларны карап тоту режимы, реставрацияләү, консервацияләү, торгызу, ремонтлау һәм жайлаштыру параметрлары турында карарлар мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган һәйкәлләр яисә ансамбльләр территорияләре.

3.2. Мәдәни мирас объекты территориясе чикләрендә:

һәйкәл яисә ансамбль территориясендә: капитал төзелеш объектларын төзү һәм һәйкәл яисә ансамбль территориясендәге капитал төзелеш объектларының күләм-пространство характеристикаларын арттыру; мәдәни мирас объектын яисә аның аерым элементларын саклау, мәдәни мирас объектын тарихи-шәһәр төзелеш яисә табигый мохитен саклау эшләренән тыш, жир, төзелеш, мелиоратив һәм башка эшләр башкару тыела;

истәлекле урын территориясендә истәлекле урын территориясе чикләрендә урнашкан һәйкәлләрне һәм ансамбльләрне саклау, аны Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертү өчен нигез булган һәм мәжбүри сакланьрга тиешле истәлекле урын үзенчәлекләренә сакланьшын тәмин итүгә юнәлдерелгән эшләр; юкка чыккан шәһәр төзелеш мохитен торгызу максатларында капитал төзелеш объектларын төзү; капитал төзелеш объектларын төзү, капитал ремонтлау һәм реконструкцияләү, аны Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренә) бердәм дәүләт реестрына кертү өчен нигез булган һәм мәжбүри сакланьрга тиешле истәлекле урын үзенчәлекләрен саклап калу шарты белән, чикләнгән төзүне, капитал төзекләндерү һәм реконструкцияләүне гамәлгә ашыру рөхсәт ителә;

һәйкәл, ансамбль яисә истәлекле урын территориясендә мәдәни мирас объектын сакланьшын тәмин итү таләпләренә каршы килми торган һәм хәзерге шартларда мәдәни мирас объекты эшчәнлеген тәмин итәргә мөмкинлек бирә торган хужалык эшчәнлеген алып бару рөхсәт ителә.

3.3. «Айбаш авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектлары территориясенә билгеләнгән чикләре турында күчмәсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында белешмәләр булмау сәбәпле, күрсәтелгән объектлар чикләре территориясен зоналарга бүлү карталарында күрсәтелмәгән.

4. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары

4.1. Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәмин итү максатларында билгеләнә.

4.2. Саклау зоналары чикләре текст формасындагы һәм күрсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналар чикләре тасвирламасын, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән һәм шәһәр төзелеш регламентларынан файдалану режимнары проектларын үз эченә алган карталар (схемалар) рәвешендәге

д
о
4.3. Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән
файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясе
халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары

м
е
н
т

турындагы Нигезләмәне раслау турында» 2008 елның 26 апрелдәге 315 номерлы Карары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелдәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы һәм башка норматив хокукый актлар белән жайга салына.

4.4. «Айбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясенә карата мәдәни мирас объектларын саклау зоналарының расланган проектлары юк.

XI БҮЛЕК. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре

Статья 32. Основные положения

1. Коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территориянең мөмкин булган минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре (алга таба – Исәп-хисап күрсәткечләре) шәһәр төзелеше регламентында күрсәтеләләр, әгәр шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территориаль зона чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган булса.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территорияләр «Айбаш авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә каралмаган, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләрдә шәһәр төзелеше регламентлары составындагы исәп-хисап күрсәткечләре күрсәтелмәгән.

XII БҮЛЕК. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау

33 статья. Төп нигезләмәләр

1. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең 2020 елның 10 ноябрдәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә билгеләнә.

2. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларынан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антенна-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рөхсәт ителгән файдалануның рөхсәт ителгән төрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рөхсәт ителә.

3. Җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану төрләрен тасвирлау:

Рөхсәт ителгән куллану төренең коды *	Рөхсәт ителгән файдалану төренең исеме *	Җир кишәрлегеннән рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау *, рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауга шәрехләр
1.0	Авыл хужалыгы файдалануы	Авыл хужалыгын алып бару. Әлеге төрдәге рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлегенә 1.1-1.20 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген, шул исәптән авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү өчен файдаланыла торган биналарны һәм корылмаларны урнаштыруны үз эченә ала
1.1	Үсемлекчелек	Авыл хужалыгы культураларын үстерүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә рөхсәт ителгән файдалану төрләренә 1.2-1.6 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала

1.2	Бөртекле һәм башка авыл хужалыгы культуралары үстерү	Бөртекле, кузаклы, азык, техник, майлы, эфир майлы, башка авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.3	Яшелчәчелек	Авыл хужалыгы жирләрәндә бәрәңге, яфрак, жиләк-жимеш, суганчалы һәм бахча авыл хужалыгы культуралары житештерүгә бәйле, шул исәптән теплицалар куллануга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру
1.4	Тонлаучы, дару, чәчәк культураларын үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән чәй, дару һәм чәчәк культуралары житештерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.5	Бакчачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән күпьяллык жиләк-жимеш культуралары, виноград һәм башка күпьяллык культуралар үстерүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.6	Житен һәм киндер үстерү	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән житен, киндер үстерү белән бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру
1.7	Терлекчелек	Терлекчелек продукциясен житештерүгә, шул исәптән печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрен көтүгә, нәселле терлекләр үрчетүгә, нәселле продукция (материал) житештерүгә һәм алардан файдалануга, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корымалар урнаштыруга бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру. Өлеге төр рөхсәт ителгән куллануның эчтәлегә үз эченә 1.8-1.11, 1.15, 1.19, 1.20 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала
1.8	Хайван асрау	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы терлекләрен (мөгезле эре терлекләренә, сарыкларны, кәжәләрне, атларны, дөяләрне, боланнарны) үрчетүгә бәйле авыл хужалыгы жирләрәндә гамәлгә ашыру; печән чабу, авыл хужалыгы терлекләрен көтү, терлек азыгы житештерү, авыл хужалыгы терлекләрен тоту һәм үрчетү өчен кулланыла торган биналар, корымалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.9	Жәнлекчелек	Кыйммәтле мехлы жәнлекләренә үрчетү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; жәнлекләренә тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корымалар урнаштыру; нәселле жәнлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.10	Кошчылык	Кошларның, шул исәптән су йөзүче кошларның йорт токымнарын үрчетүгә бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; хайваннар тоту һәм үрчетү, кошчылык продукциясен житештерү, саклау һәм беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корымалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.11	Дуңгызчылык	Хужалык эшчәнлеген дуңгызлар үрчетүгә бәйле гамәлгә ашыру; терлекләренә тоту һәм үрчетү, житештерү, саклау һәм продукцияне беренчел эшкәртү өчен кулланыла торган биналар, корымалар урнаштыру; нәселле терлекләр үрчетү, нәселле продукция (материал) житештерү һәм алардан файдалану
1.12	Умартачылык	Хужалык эшчәнлеген, шул исәптән авыл хужалыгы жирләрәндә бал кортларын һәм башка файдалы бөжәкләренә үрчетү, тоту һәм алардан файдалану буенча гамәлгә ашыру; умартачылык һәм башка файдалы бөжәкләр үрчетү өчен кирәкле умарталарны, башка объектларны һәм жайланмаларны урнаштыру; умартачылык продукциясен саклау һәм беренчел эшкәртү өчен файдаланыла торган корымаларны урнаштыру
1.13	Балыкчылык	Балыкчылык объектларын (аквакультураны) үрчетү һәм (яисә) тоту, үстерү белән бәйле хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру;

		балыкчылыкны (аквакультураны) гамәлгә ашыру өчен кирәкле биналарны, корылмаларны, жиһазларны урнаштыру
1.14	Авыл хужалыгын фәнни яктан тәэмин итү	Фәнни һәм селекция эшен гамәлгә ашыру, фән күзлегеннән караганда үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл хужалыгы алып бару; үсемлекләрнең генетик ресурслары коллекцияләрен урнаштыру
1.15	Авыл хужалыгы продукциясен саклау һәм эшкәртү	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү, саклау, беренчел һәм тирән эшкәртү өчен кулланыла торган биналарны, корылмаларны урнаштыру
1.16	Кыр кишәрлекләрендә шәхси ярдәмче хужалык алып бару	Капиталь төзелеш объектларын төзү хокукыннан башка авыл хужалыгы продукциясен житештерү
1.17	Питомниклар	Авыл хужалыгында кулланыла торган агач һәм куакларны, шулай ук үсентеләр һәм орлыклар алу өчен башка авыл хужалыгы культураларын үстерү һәм сату; авыл хужалыгы житештерүенең күрсәтелгән төрләре өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру
1.18	Авыл хужалыгы житештерүен тәэмин итү	Авыл хужалыгы алып бару өчен файдаланыла торган машина-транспорт һәм ремонт станцияләрен, ангарларны һәм гаражларны авыл хужалыгы техникасы, амбарларны, су жыю башняларын, трансформатор станцияләрен һәм башка техник жиһазларны урнаштыру
1.19	Печән чабу	Үләннәрне чабу, печән жыю һәм эзерләү
1.20	Авыл хужалыгы хайваннарын көтүлектә йөртү	Авыл хужалыгы хайваннарын көтүлектә йөртү
2.0	Торак төзелеше	Төрле төрдәге торак урыннарын урнаштыру һәм аларда яшәүне тәэмин итү. Торак төзелешенә кеше яшәү өчен билгеләнгән биналар (алардагы бүлмәләр) керә, түбәндәгечә файдаланыла торган биналардан (торактан) тыш: - вакытлыча яшәү өчен торак урын бирудән эшмәкәрлек файдасы алу максатында (кунакханәләр, ял йортлары); - халыкны дөвалау яки социаль хезмәт күрсәтү белән бер үк вакытта яшәү өчен (шифаханәләр, бала йортлары, картлар йортлары, хастаханәләр); - производствоның өзлексез эшләвен тәэмин итү ысулы буларак (вахта биналары, житештерү объектларында торак хезмәтен үтәүче урыннар); - режимлы учреждение эшчәнлеген тәэмин итү ысулы буларак (казармалар, каравыл биналары, иректән мәхрүм итү урыннары, сак астында тоту). Әлеге төр куллануның эчтәлегә 2.1-2.3, 2.5-2.7.1 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	Торак йортны урнаштыру (гражданның тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйләп көнүзгә һәм башка ихтыяжларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм күчмәсез мөлкәтнең мөстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән жир өсте катлары саны өчтән, бирикелгән егерме метрдан артмаган аерым бина); авыл хужалыгы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар һәм хужалык корылмаларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлегә төре, торак йорттан кала, коймалар, чүп-чар чокырларын, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегады корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту.
2.1.1	Аз катлы күпфатирлы торак төзелеше	Аз катлы күпфатирлы йортларны урнаштыру (4 катка кадәр бирикелгән күпфатирлы йортлар, мансардныкын да кертеп); спорт һәм балалар майданчыкларын, ял итү майданчыкларын төзекләндерү аз катлы күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми майданы йорт биналарының гомуми майданының 15%тан артыграгын тәшкит итмәсә, өстәп төзелгән, янкорма һәм өстәп төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u>

		Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тотат.
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт янындагы жир кишәрлеге)	Рөхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән торак йортны 2.1 коды белән урнаштыру; авыл хужалыгы продукциясен житештерү; гараж һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; авыл хужалыгы хайваннарын тоту <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тотат.
2.3	Блокланган торак төзелеше	Күрше торак йортлары булган бер яисә берничә уртақ дивар (өч каттан да артмаган, берләштерелгән йортларның гомуми саны ун йорттан артмаган һәм аларның һәркайсы бер гайлә яшәү өчен билгеләнгән торак йортның гомуми диварына (гомуми стеналарга) күрше йорт яисә күрше йортлар белән янәшә йортлардан башка уртақ диварга (гомуми диварга) ия, ул аерым жир кишәрлегендә урнашкан һәм гомуми файдалану территориясенә (блокланган торак йортлар) чыга ала; декоратив һәм жимеш агачлары, яшелчә һәм жиләк культуралары үрчетү; индивидуаль гаражлар һәм башка ярдәмче корылмалар урнаштыру; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын төзекләндерү <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре, торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәф, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тотат.
2.4	Күчмә торак	Торак буларак файдалануга яраклы корылмаларны (палатка шәһәрчәкләр, кемпинглар, торак вагончиклары, торак прицеplары) аталган корылмаларны жир кишәрлегендә яисә гомуми файдалануга билгеләнгән инженерлык корылмалары булган жир кишәрлекләренә тоташтыру мөмкинлеге белән урнаштыру
2.5	Уртача катлы торак төзелеше	Күпфатирлы катлар саны белән сигез каттан югары булмаган йортларны урнаштыру; төзекләндерү һәм яшелләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, ял итү мәйданчыкларын төзекләндерү; күпфатирлы йортта мондый биналарның гомуми мәйданы йорт биналарының гомуми мәйданының 20%тан күбрәге булмаса, күпфатирлы йортның кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән биналарында торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә биш каттан сигез катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тотат
2.6	Күпкатлы торак төзелеше (биек төзелеш)	Тугыз катлы һәм аннан да югарырак катлы күп фатирлы йортларны урнаштыру; йорт яны территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү; спорт һәм балалар мәйданчыкларын, хужалык мәйданчыкларын һәм ял итү мәйданчыкларын төзекләндерү; жир асты гаражларын һәм автостоянкаларны урнаштыру, күпфатирлы йорттагы мондый биналарның мәйданы йортның гомуми мәйданының 15%ыннан артмаган булса, күпфатирлы йортның аерым урыннарында кушып төзелгән, янына төзелгән һәм кушып төзелгән-янына төзелгән күпфатирлы йортларда торак төзелешенә хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре жир өстендә тугыз каттан алып егерме катка кадәр булган торак йортларны урнаштыру мөмкинлеген күздә тотат.

2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	Урнашуы 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.4.1, 3.5.1, 3.6, 3.7, 3.10.1, 4.1, 4.3, 4.4, 4.6, 5.1.2, 5.1.3 кодлары белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән каралган капитал төзелеш объектларын, әгәр аларны урнаштыру торак төзелешенә хезмәт күрсәтү өчен кирәк булса, шулай ук гражданның яшәве белән бәйлә булса, әйләнә-тирә мохиткә һәм санитария иминлегенә зыян китермәсә, яшәүчеләрнең хокукларын бозмаса, санитария зонасын билгеләүне таләп итмәсә урнаштыру.
2.7.1	Автотранспортны саклау	Аерым торучы һәм төзелгән гаражларны, шул исәптән автотранспортны саклау өчен билгеләнгән жир асты гаражларын, шул исәптән урнаштыру 4.9 коды белән рәхсәт ителгән файдалану төрен тоту каралган гаражлардан тыш, машина-урывга бүленгән урыннарны урнаштыру.
3.0	Капиталь төзелеш объектларыннан ижтимагый файдалану	Капиталь төзелеш объектларын кешенең көнкүреш, социаль һәм рухи ихтыяжларын канәгатьләндерү максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.1 - 3.10.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.1	Коммуналь хезмәт	Физик һәм юридик затларны коммуналь хезмәтләр белән тәэмин итү максатларында биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.1.1 - 3.1.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләрен үз эченә ала.
3.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	Су, жылылык, электр, газ белән тәэмин итә торган биналар һәм корылмалар урнаштыру, канализация суларын чыгару, күчсез милек объектларын (котельныйлар, су алу корылмалар, чистарту корылмалары, насос станцияләре, сүүткәргечләр, электр үткәргечләр, трансформатор подстанцияләр, газүткәргечләр, элемент линияләре, телефон станцияләре, канализацияләр, стоянкалар, жыештыру һәм авария техникасына гаражлар һәм остаханәләр, кар жыю һәм эретү өчен кирәкле корылмалар) чистарту һәм жыештыру
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	Коммуналь хезмәтләр күрсәтелүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затларны кабул итү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2	Социаль хезмәт	Гражданның социаль ярдәм күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.2.1 - 3.2.4 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген үз эченә ала.
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	Картлар йортларын, бала йорты, балалар йортларын, йорт-жирсез гражданның өчен куну пунктларын урнаштыру; күчсез килергә мәжбүр булганнарны, качаклар дип танылган затларны вакытлыча урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	Психологик һәм түләүсез юридик ярдәм хезмәтләре, социаль, пенсия һәм башка хезмәтләр (халыкны эш белән тәэмин итү хезмәте, аз керемле гражданның туендыру пунктлары) өчен билгеләнгән биналарны социаль ярдәм күрсәтү һәм социаль яисә пенсия түлүләрен билгеләү мәсьәләләре буенча, шулай ук коммерциягә карамаган ижтимагый оешмаларны урнаштыру өчен урнаштыру: коммерциячел булмаган фондлар, хәйрия оешмалары, кызыксынулар буенча клублар
3.2.3	Элемент хезмәтләре күрсәтү	Почта, телеграф, шәһәрара һәм халыкара телефон элемент хезмәтләре күрсәтү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.2.4	Тулай тораклар	Урнашуы 4.7 коды белән рәхсәт ителгән файдалану төре эчтәлегә белән каралган биналардан тыш, гражданның эш, хезмәт итү яисә уку вакытына яшәү өчен билгеләнгән тулай торакларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.3	Көнкүреш хезмәте	Халыкка яисә оешмаларга көнкүреш хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (вак ремонт, ателье, мунча, чәчтараш, химик чистарту, күмү бюролары) урнаштыру

3.4	Сәламәтлек саклау	Гражданнарға медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.4.1 - 3.4.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте	Гражданнарға амбулатор-поликлиника медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (поликлиникалар, фельдшерлык пунктлары, сәламәтлек саклау пунктлары, ана һәм бала үзәкләре, диагностика үзәкләре, сөт кухнялары, кан донорлыгы станцияләре, клиник лабораторияләр) урнаштыру
3.4.2	Стационар медицина хезмәте	Стационарда гражданнарға медицина ярдәме күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (хастаханәләрне, бала тудыру йортларын, диспансерларны, фәнни-медицина учреждениеләрен һәм стационарда дөвалуа буенча хезмәт күрсәтүне тәмин итә торган башка объектларны) урнаштыру; ашыгыч ярдәм станцияләрен урнаштыру; санитария авиациясе мәйданчыкларын урнаштыру
3.4.3	Махсус билгеләнешле медицина оешмалары	Суд-медицина һәм патологик-анатомик экспертиза (морглар) уздыруны гамәлгә ашыручы медицина оешмаларын урнаштыру өчен капитал төзелеш объектларын урнаштыру
3.5	Мәгариф һәм белем бирү	Тәрбия, белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.5.1 - 3.5.2 кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.5.1	Мәктәпкәчә һәм урта башлангыч гомуми белем	Мәгариф, мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (балалар яслеләре, балалар бакчалары, мәктәпләр, лицейлар, гимназияләр, сәнгать, музыка мәктәпләре, белем бирү түгәрәкләре һәм белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмалар), шул исәптән физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналарны, спорт корылмаларын урнаштыру
3.5.2	Урта һәм югары һөнәри белем	Һөнәри белем бирү һәм агарту өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын (һөнәри техник училищелар, көллиятләр, сәнгать, музыка училищелары, белем жәмгыятьләре, институтлар, университетлар, белгечләрне янадан эзерләү һәм квалификация күтәрү буенча оешмалар һәм башка белем һәм мәгариф эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмалар), шул исәптән укучыларның физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнү өчен билгеләнгән биналар, спорт корылмаларын урнаштыру
3.6	Мәдәни үсеш	Мәдәният объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.6.1 - 3.6.3 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәнлегенә объектлары	Музейлар, күргәзмә заллары, сәнгать галереяләре, мәдәният йортлары, китапханәләр, кинотеатрлар һәм кинозаллар, театрлар, филармонияләр, концерт заллары, планетарийлар урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.6.2	Мәдәният һәм ял парклары	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру
3.6.3	Цирклар һәм ерткычлар тоту урыннары	Цирклар, ерткычлар тоту урыннары, зоопарклар, зоосадлар, океанариумнар урнаштыру һәм кыргый хайваннарны ябып тоту эшчәнлеген төрләрән тормышка ашыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
3.7	Дини файдалану	Дини файдаланудагы биналарны һәм корылмаларны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегенә 3.7.1 - 3.7.2 кодлары белән рәхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.7.1	Дини йолаларны гамәлгә ашыру	Дини йолалар һәм тантаналар башкару өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (шул исәптән чиркәүләрен, соборларны, храмнарны, часовняларны, мәчетләрен, гыйбадәт кылу йортларын, синагогаларны) урнаштыру
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	Дини затлар, дин әһелләре һәм дин әһелләре даими булу урыны өчен билгеләнгән биналарны дини хезмәт башкаруга бәйле рәвештә, шулай ук хәйрия һәм дини белем бирү эшчәнлеген (монастырьлар, скитлар, руханилар йорты, якшәмбе һәм дини мәктәпләр, семинарияләр, дини училищелар) гамәлгә ашыру өчен урнаштыру

3.8	Ижтимагый идарә	Жәмәгать идарәсе органнарын һәм оешмаларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.8.1 - 3.8.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.8.1	Дәүләт идарәсе	Дәүләт органнарын, дәүләт пенсия фондын, жирле үзидарә органнарын, судларны, шулай ук эшчәнлекләрен турыдан-туры тәэмин итүче яисә дәүләт һәм (яисә) муниципаль хезмәтләр күрсәтүче оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.8.2	Вәкиллең эшчәнлегә	Чит дәүләтләренең һәм Россия Федерациясе субъектларының дипломатик вәкиллеңләре, Россия Федерациясендә консул учреждениеләре өчен билгеләнгән биналарны урнаштыру
3.9	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү	Фәнни эшчәнлекне тәэмин итү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.9.1 - 3.9.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендә һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә эшчәнлекне тәэмин итү	Әйләнә-тирә мохиттә бара торган физик һәм химик процессларны күзәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, аның гидрометеорология, агрометеорология һәм гелиогеофизик характеристикаларын билгеләү, атмосфера һавасының, туфракның, су объектларының пычрану дәрәжәсен, шул исәптән гидробиологик күрсәткечләр буенча, һәм жир тирәли - космик кичкеләрне, гидрометеорология һәм аның белән чиктәш өлкәләрдә кулланыла торган биналарны һәм корылмаларны (доплерск метеорологик радиолокаторлары, гидрологик постлар һәм башкалар) билгеләү
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	Фәнни эзләнү, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр үткәрү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны (фәнни-тикшеренү һәм проект институтларын, фәнни үзәкләрне, инновацион үзәкләрне, дәүләт фәннәр академияләрен, тәҗрибә-конструкторлык шул исәптән тармак үзәкләрен) урнаштыру
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	Эзләнүләр үткәрү, тәҗрибә сәнәгать үрнәкләрен сынау өчен, фәнни эзләнүләр, тикшеренүләр һәм эшләнмәләр, фәнни һәм селекция эшләре алып баручы, фәнни күзлектән караганда кыйммәтле булган үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы үрнәкләрен алу өчен авыл һәм урман хужалыгын алып баручы оешмаларны урнаштыру өчен, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
3.10	Ветеринар хезмәте	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү, авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтүгә астында тоту яисә үрчетү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 3.10.1 - 3.10.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренең эчтәлеген үз эченә ала.
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	Ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын хайваннарны карап тутудан башка урнаштыру
3.10.2	Хайваннар өчен приютлар	Стационарда ветеринария хезмәтләре күрсәтү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; авыл хужалыгы булмаган хайваннарны кеше күзәтчелегендә карап тоту, үрчетү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру, йортсыз хайваннарны тоту һәм дөвалау буенча хезмәтләр күрсәтү; хайваннар өчен кунакханәләр оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.0	Эшмәкәрлек	Капитал төзелеш объектларын сәүдә, банк һәм башка эшкуарлык эшчәнлегә нигезендә табыш алу максатларында урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә рөхсәт ителгән куллану төрләренең 4.1 - 4.10 кодларында каралган эчтәлеген үз эченә ала
4.1	Эшлекле идарә	Капитал төзелеш объектларын дәүләт яисә муниципаль идарә һәм хезмәтләр күрсәтү белән бәйлә булмаган идарә эшчәнлегә объектларын урнаштыру, шулай ук оешмалар арасында сату вакытында товар тапшыруны таләп итмәгән алыш-бирешләр кылуны тәэмин итү, шул исәптән биржа эшчәнлегә (банк һәм иминият эшчәнлегеннән тыш) максатында урнаштыру
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-күнел ачу үзәкләре (комплекслар))	Товарлар сатуны гамәлгә ашыручы бер яисә берничә оешманы урнаштыру һәм (яисә) хезмәтләр күрсәтү максатыннан, 4.5 - 4.8.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләре эчтәлегенә туры китереп, гомуми мәйданы 5000 кв.м лы капитал төзелеш объектларын урнаштыру; хезмәткәрләр автомобильләре һәм сәүдә үзәгенә килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) стоянкалар урнаштыру

4.3	Базарлар	Даими яисә вакытлыча сәүдә (ярминкә, базар) оештыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны урнаштыру, һәр сәүдә урынында 200 квадрат метрдан артык майдан булмавын исәпкә алып; хезмәткәрләр автомобильләре һәм базарга килүчеләр өчен гаражлар һәм (яисә) тукталышлар урнаштыру
4.4	Кибетләр	Сәүдә майданы 5000 кв. метрга кадәр булган товарларны сату өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	Банк һәм иминият хезмәтләре күрсәтә торган оешмаларны урнаштыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.6	Жәмәгать туклануы	Жәмәгать туклануы урыннары (рестораннар, кафелар, ашханәләр, кабымлыклар, барлар) урнаштыру максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру
4.7	Кунакханә хезмәте	Кунакханәләрне, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урыны бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру
4.8	Күңел ачулар	Күңел ачу өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.8.1 - 4.8.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрөнә эчтәлеген үз эченә ала
4.8.1	Күңел ачу чаралары	Күңел ачу чараларын, сәяхәтләрне оештыру өчен билгеләнгән, дискотекалар һәм био майданчыклары, төнге клублар, аквапарклар, боулинг, аттракционнар һ.б.лар, уен автоматлары (азартлы уеннар үткөрү өчен файдаланыла торган уен жиһазларыннан тыш), уен майданчыклары урнаштыру өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру
4.8.2	Азартлы уеннар үткөрү	Букмекер контораларын, тотализаторларны, аларның уен зоналарыннан тыш ставкаларны кабул итү пунктларын урнаштыру өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
4.8.3	Уен зоналарында азартлы уеннар үткөрү	Биналар һәм корылмаларны уен биналарын, азартлы уеннар һәм уен өстәлләре уздыру өчен кулланыла торган уен автоматлары залларын урнаштыру рөхсәт ителгән уен зоналарында урнаштыру, шулай ук уен зоналарына килүчеләр өчен кунакханәләр һәм жәмәгать туклануы биналарын урнаштыру
4.9	Хезмәт гаражлары	3.0, 4.0 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрәндә каралган эшчәнлек төрлөрәнгә ашыру максатларында файдаланыла торган даими яисә вакытлыча гаражларны, хезмәт автотранспортын саклау өчен стоянкалар урнаштыру, шулай ук гомуми файдаланудагы транспорт чараларын, шул исәптән депоны урнаштыру һәм саклау өчен
4.9.1	Юл сервисы объектлары	Юл сервисы биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеге 4.9.1.1 - 4.9.1.4 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрлөрәнгә эчтәлеген үз эченә ала.
4.9.1.1	Транспорт чараларына ягулык салу	Автозаправка станцияләрен урнаштыру; юл сервисы объектлары сыйфатында жәмәгать туклануын оештыру өчен кирәкле сәүдә кибетләрен, биналарны урнаштыру
4.9.1.2	Юл ялын тәмин итү	Юл сервисы (мотельләр) сыйфатында кунакханә хезмәтләре күрсәтү өчен биналар урнаштыру, шулай ук тиешле сәүдә кибетләрен, жәмәгать туклануын юл сервисы объектлары сыйфатында оештыру өчен биналар урнаштыру
4.9.1.3	Автомобиль мойкалары	Автомобиль мойкаларын урнаштыру, шулай ук юлдаш сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.9.1.4	Автомобильләргә ремонтлау	Автомобильләргә ремонтлау һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән остаханәләрне һәм юл сервисының башка объектларын урнаштыру, шулай ук юлдаш сәүдә кибетләрен урнаштыру
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	Күргәзмә-ярминкә һәм конгресс эшчәнлегенә гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, корылмаларны, күрсәтелгән чараларга хезмәт күрсәтү өчен кирәкле эшчәнлекне дә кертәп урнаштыру (экспозиция майданын төзү, чараларда катнашучыларның туклануын оештыру)

5.0	Ял (рекреация)	Спорт, физик культура, жаяуле яисә югары менеп йөрүләр, ял һәм туризм белән шөгьльләнү өчен урыннар, табигатьне күзәтү, пикниклар, ау, балык тоту һәм башка эшчәнлек урыннарын тәртипкә китерү; шәһәр урманнарын, скверларны, буаларны, күлләрне, сусаклагычларны, пляжларны булдыру һәм карау, шулай ук аларда ял урыннарын төзекләндерү. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 5.1 - 5.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала
5.1	Спорт	Спорт белән шөгьльләнү өчен биналар һәм корылмалар урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 5.1.1 - 5.1.7 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала
5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэмин итү	500 урынлы тамашачылар өчен махсус урыннар булган спорт-тамаша биналарын һәм корылмаларны (стадионнарын, спорт сарайларын, боз сарайларын, ипподромнарын) урнаштыру
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгьльләнүне тәэмин итү	Биналарда һәм корылмаларда спорт клублары, спорт заллары, бассейннар, физкультура-савыктыру комплекслары урнаштыру
5.1.3	Спорт белән шөгьльләнү өчен майданчыклар	Ачык һавада спорт һәм физкультура белән шөгьльләнү өчен майданчыклар (физкультура майданчыклары, йөгөрү юллары, спорт уены өчен кырлар) урнаштыру
5.1.4	Спорт белән шөгьльләнү өчен жиһазландырылган майданчыклар	Спорт һәм физкультура белән шөгьльләнү өчен корылмаларны ачык һавада урнаштыру (теннис кортлары, автодромнар, мотодромнар, трамплиннар, спорт атулары)
5.1.5	Су спорты	Су спорт төрләре белән шөгьльләнү өчен спорт корылмаларын урнаштыру (су спорт төрләрен оештыру һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле причаллар һәм корылмалар)
5.1.6	Авиация спорты	Спорт корылмаларын спортның авиация төрләре белән шөгьльләнү өчен урнаштыру (ангарлар, очып китү-утырту майданчыклары һәм тиешле инвентарьны саклау өчен кирәкле башка корылмалар)
5.1.7	Спорт базалары	Аларда озак яшәүче затларның спорт эзерлегә гамәлгә ашырыла торган спорт базаларын һәм лагерьларын урнаштыру
5.2	Табиғый-танып белү туризмы	Табигатьбелән танышу буенча походлар һәм экскурсияләрүткәрү, жаяуле һәм атта йөрү өчен базалар һәм палаткалы лагерьлар урнаштыру, сукмак һәм юллар кору, әйләнә-тирә табигать мохите турында танып белү белешмәләре булган щитлар урнаштыру; табигатьне саклау һәм табигатьне торгызу буенча кирәкле чараларны гамәлгә ашыру
5.2.1	Туристлык хезмәте	Дәвалая буенча хезмәтләр күрсәтми торган пансионатларны, туристлык кунакханәләрен, кемпингларын, ял йортларын, шулай ук аларда вакытлыча яшәү өчен торак урын бирүдән эшқуарлык файдасын алу максатында кулланыла торган башка биналарны урнаштыру; балалар лагерьларын урнаштыру
5.3	Аучылык һәм балык тоту	Аучылык һәм балык тоту урыннарын төзекләндерү, шул исәптән аучы яисә балыкчы йорты, жәнлекләренен һәм балык баш санын торгызу һәм тоту өчен кирәкле корылмалар урнаштыру
5.4	Аз үлчәмле суднолар өчен причаллар	Яхталар, катерлар, көймәләр һәм башка кече судноларга причалга тору, саклау һәм хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру
5.5	Гольф яки атта йөрүләр өчен кырлар	Гольф уены өчен урыннар урнаштыру яки атлы сәфәрләр башкару, шул исәптән кирәкле жир эшләрән башкару һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру, трибуналар урнаштыруны күздә тотмаган атлы спорт манежлары урнаштыру
6.0	Житештерү эшчәнлегә	Файдалы казылмаларны чыгару, аларны эшкәртү, сәнәгать ысулы белән әйберләр эзерләү максатларында капитал төзелеш объектларын урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен күрсәтелгән территориаль зона тематикасына туры килми торган сәнәгать объектларының территориаль зонасы чикләрендә булган очракта кулланырга кирәк

6.1	Жир асты байлыктарыннан файдалану	Геологик эзләнүләрне гамәлгә ашыру; файдалы казылмаларны ачык (карьералар, отваллар) һәм ябык (шахталар, скважиналар) ысуллар белән чыгару; капиталь төзелеш объектларын, шул исәптән жир асты объектларын, файдалы казылмалар чыгару максатларында урнаштыру; чимал транспортлауга һәм (яисә) сәнәгать эшкәртүенә эзерләү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; файдалы казылмалар чыгару авылара территориядә башкарылса, жир асты байлыктарыннан файдалану максатлары өчен кирәкле биналарга һәм корылмаларга хезмәт күрсәтүче хезмәткәрләргә яшәү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.2	Авыр сәнәгать	Тау-баету һәм тау-эшкәртү, металлургия, машина төзелеше сәнәгате капитал төзелеш объектларын урнаштыру, шулай ук суднолар төзелеше, авиатөзелеш, вагон төзү, машина төзелеше, станоклар төзү продукциясен эзерләү һәм ремонтлау, шулай ук эксплуатацияләү өчен саклау яисә санитар-саклау зоналарын урнаштыру каралган башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру, моңа сәнәгать объекты рөхсәт ителгән файдалануның башка төренә кертелгән очраклар керми
6.2.1	Автомобиль төзелеше сәнәгате	Транспорт чаралары һәм жиһазлар житештерү, автомобильләр житештерү, автомобиль кузовлары житештерү, прицеplar, ярымприцеплар һәм бер яисә берничә төр транспорт белән йөртү, автомобильләр һәм аларның двигательләре өлешләрен житештерү өчен билгеләнгән контейнерлар житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.3	Жиңел сәнәгать	Текстиль, фарфор-фаянс, электрон сәнәгать өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.3.1	Фармацевтика сәнәгате	Фармацевтика житештерүе өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шул исәптән аларга карата сак яисә санитар-яклау зоналарын билгеләү каралган объектларны урнаштыру
6.4	Азык-төлек сәнәгате	Авыл хужалыгы продукциясен аларны башка продукциягә китерә торган ысул белән эшкәртүгә (консервлау, ыслау, икмәк пешерү), шул исәптән эчемлекләр, алкоголь эчемлекләр һәм тәмәке эйберләре житештерү өчен дә азык-төлек сәнәгате объектларын урнаштыру
6.5	Нефтехимия сәнәгате	Углеводород чималын эшкәртү, ашламалар, полимерлар, көнкүреш билгеләнешендәге химик продукция һәм мондый продукция житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын, шулай ук башка шундый сәнәгать предприятиеләрен урнаштыру
6.6	Төзелеш сәнәгате	Житештерү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын: төзелеш материаллары (кирпечләр, пиломатериаллар, цемент, беркетү материаллары), көнкүреш һәм төзелеш газ һәм сантехника жиһазлары, лифтлар һәм күтәргечләр, столяр продукция, жыелма йортлар яки аларның өлешләре һәм башка шундый продукция житештерү өчен урнаштыру
6.7	Энергетика	Гидроэнергетика объектларын, жылылык станцияләрен һәм башка электр станцияләрен урнаштыру, электр станцияләре (золоотваллар, гидротехник корылмалар) өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмалар урнаштыру; урнаштыруы 3.1 коды белән рөхсәт ителгән файдалану төре белән каралган энергетика объектларыннан тыш, электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.7.1	Атом энергетикасы	Атом энергиясен, шул исәптән атом станцияләрен, атом-төш жайланмаларын (фәнни максатларда булдырылганнардан тыш), атом-төш материалларын һәм радиоактив матдәләрен саклау пунктларын электр станцияләре өчен хезмәт күрсәтүче һәм ярдәмче корылмаларны урнаштыру; атом электр станцияләренә хезмәт күрсәтүче электр челтәре хужалыгы объектларын урнаштыру
6.8	Элемтә	Элемтә, радиоташырулар, телевидение объектларын урнаштыру, шул исәптән һава радиореле, жир өсте һәм жир асты элемтә кабель линияләрен, радиофикация линияләрен, антенна кырларын, элемтә кабельле линияләрендә көчәйтү пунктларын, спутник элемтә һәм телерадиоташырулар инфраструктурасын кертеп, урнаштырылуы рөхсәт ителгән куллану төрләрен 3.1.1, 3.2.3 кодлары белән үз эченә алган эчтәлегендә каралган элемтә объектларыннан тыш

6.9	Складлар	Сәнэгать базалары, складлары, төяү терминаллары һәм доклады, нефть саклагычлар һәм нефть төяү станцияләре, газ саклагычлар һәм аларга хезмэт күрсәтүче газ конденсатлы һәм газ кудыру станцияләре, элеваторлар һәм азык-төлек складлары, тимер юл күчерү складларыннан тыш, йөк булдырылган житештерү комплексларының бер өлеше булмаган (стратегик запасларны саклаудан тыш) йөкләрен вакытлыча саклау, бүлү һәм күчерү корылмаларын урнаштыру
6.9.1	Склад майданчыклары	Ачык һавада йөкләргә вакытлыча саклау, бүлү һәм бушату (стратегик запасларны саклаудан тыш)
6.10	Космик эшчәнлекне тәмин итү	Космодромнарны, старт комплексларын һәм жиберү жайланмаларын, команда-үлчәү комплексларын, космик объектлар очышлары белән идарә итү үзәкләрен, мәгълүматны кабул итү, саклау һәм эшкәртү пунктларын, космик техниканы саклау базаларын, космик объектларны жиргә утырту полигоннарын, космик техниканы эшкәртү өчен эксперименталь база объектларын, космонавтлар әзерләү үзәкләрен һәм жиһазларын, космик эшчәнлекне башкарган кулланыла торган башка корылмаларны урнаштыру
6.11	Целлюлоза-кәгазь сәнэгате	Целлюлоза-кәгазь житештерү, целлюлоза, агач массасы, кәгазь, картон һәм алардан ясалган эйберләр житештерү, нәшрият һәм полиграфия эшчәнлеген, язылган мәгълүмат чыганаclarын тиражлау өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеген	Технологик, сәнэгать, агросәнэгать паркларын, бизнес-инкубаторларны урнаштыру
7.0	Транспорт	Кешеләр яки йөкләр ташу яки матдәләр тапшыру өчен кулланыла торган төрле юллар һәм корылмаларның урнашуы. Әлеге төр куллануның эчтәлеген үз эченә 7.1 - 7.5 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала
7.1	Тимер юл транспорты	Тимер юл транспортында капитал төзелеш объектларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеген үз эченә 7.1.1 - 7.1.2 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала
7.1.1	Тимер юллар	Тимер юлларны урнаштыру
7.1.2	Тимер юл ташуларына хезмэт күрсәтү	Биналар һәм корылмаларны, шул исәптән тимер юл вокзалларын һәм станцияләрен, шулай ук жир өсте һәм жир асты биналарын, корылмаларны, тимер юл транспортының башка объектларын эксплуатацияләү, карап тоту, төзү, реконструкцияләү, ремонтлау өчен кирәкле жайланмалар һәм объектлар урнаштыру; төяү-бушату майданчыкларын, рельс яны складларын (ягулык-майлау материаллары складларыннан һәм теләсә нинди типтагы автозаправка станцияләреннән, шулай ук тимер юл ташуларын турыдан-туры тәмин итүгә билгеләнмәгән куркыныч матдәләргә һәм материалларны саклау өчен билгеләнгән складлардан тыш) федераль законнарда билгеләнгән хәрәкәт иминлеген таләпләргә үтәлгән очракта, башка объектларны урнаштыру
7.2	Автомобиль транспорты	Автомобиль транспорты биналарын һәм корылмаларын урнаштыру. Әлеге төр куллануның эчтәлеген үз эченә 7.2.1 - 7.2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренә эчтәлеген ала
7.2.1	Автомобиль юлларын урнаштыру	Торак пунктлардан читтәге автомобиль юлларын һәм аларга бәйле техник корылмаларны, юл биеклекләрен (парковчаларны) транспорт чараларын шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә урнаштыру, 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән файдалану төрләргә белән, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән капитал булмаган корылмалардан тыш; юл хәрәкәте иминлеген өчен җаваплы эчке эшләр органнары постларын урнаштыру өчен билгеләнгән объектларны урнаштыру
7.2.2	Пассажирлар ташуга хезмэт күрсәтү	7.6 код белән рөхсәт ителгән файдалану төренә эчтәлеген белән каралган урнашуы капитал төзелеш объектларыннан тыш, пассажирларга хезмэт күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.2.3	Гомуми файдалану транспорт стоянкалары	Кешеләргә билгеләнгән маршрут буенча ташучы транспорт чаралары тукталышын урнаштыру

7.3	Су транспорты	Су юлларында суднолар йөреше өчен ясалма төзелгән эчке су юлларын урнаштыру, эчке су юллары капитал төзү объектларын урнаштыру, диңгез портлары капитал төзү объектларын урнаштыру, капитал төзелеш объектларын, шул исәптән диңгез һәм елга портларын, причалларны, пристаньнарын, гидротехник корылмаларны, навигация жиһазларын һәм суднолар йөрешен һәм су юлы ташуларны тәмин итү, су транспортына ягулык салу урыннары урнаштыру
7.4	Һава транспорты	Аэродромнар, вертолет майданчыклары (вертодромнар) урнаштыру, гидросамолетларны суга төшерү һәм причал ясау өчен урыннар булдыру, һава судноларын очып китү һәм жиргә төшерү (суга төшерү) өчен кирәкле, очышларны һәм башка объектларны радиотехник тәмин итүне урнаштыру, аэропортлар (аэровокзаллар) һәм пассажирларны утырту һәм төшерү, аларга юлдаш хезмәт күрсәтү һәм аларның куркынычсызлыгын тәмин итү өчен кирәкле башка объектларны урнаштыру, шулай ук һава юлы белән йөри торган йөкләрне төяү, бушату һәм саклау өчен кирәкле объектларны урнаштыру; һава судноларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонт ясау өчен билгеләнгән объектлар урнаштыру
7.5	Торбаүткәргеч транспорт	Нефть үткәргечләрен, суүткәргечләрен, газүткәргечләрен һәм башка торба үткәргечләрен, шулай ук аталган торба үткәргечләрен эксплуатацияләү өчен кирәкле башка биналарны һәм корылмаларны урнаштыру
7.6	Урамнан тыш транспорт	Метрополитенны, шул исәптән метрополитенның жир өсте юлларын, утырту станцияләрен, пассажирлар өчен станцияара күчешләрен, электродепоны, вентиляция шахталарын эксплуатацияләү өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру; урамнан тыш транспортның бүтән төр жир өсте корылмаларын (монорельс транспортын, асылмалы канат юллары, фуникулерларны) урнаштыру
8.0	Оборонаны һәм куркынычсызлыкны тәмин итү	Россия Федерациясә Кораллы Көчләренә, башка гаскәрләренә, хәрби формованиеләренә һәм алар белән идарә итү органнарын сугышчан эзерлеген кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру (хәрби оешмалар, эчке гаскәрләр, учреждениеләр һәм башка объектларны урнаштыру, гаскәрләренә һәм флот көчләрен дислокацияләү), хәрби частьларның сугышка эзерлекне тәмин итүгә юнәлдерелгән хәрби өйрәнүләр һәм башка чаралар уздыру; хәрби училищелар, хәрби институтлар, хәрби университетлар, хәрби академияләр биналарын урнаштыру; таможня эшчәнлеген гамәлгә ашыруны тәмин итүче объектларны урнаштыру <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төре хәрби комиссариатларны, хәрби чакыру пунктларын, гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр бүлекчәләрен урнаштыру мөмкинлеген күздә тоту
8.1	Кораллы көчләрен тәмин итү	Коралларны, хәрби билгеләнештәге техниканы һәм сугыш кирәк-яракларын эшләү, сынау, ремонт житештерү яки юк итү өчен билгеләнгән капитал төзелеш объектларын урнаштыру; жир кишәрлекләрен сынау полигоннары, кораллар юк итү һәм, кораллану яки сугыш кирәк-яракларын куллану, житештерү, ремонтлау яки юкка чыгару сәбәплә барлыкка килә торган калдыклар күмү урыннары сыйфатында жиһазлау; дәүләт һәм мобилизация резервларында матди кыйммәتلәр запасларын булдыру һәм саклау өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын (саклагычлар, складлар һәм башка объектлар) урнаштыру; иминлеген тәмин итү өчен ябык административ-территориаль берәмлекләр төзелгән объектларны урнаштыру
8.2	Россия Федерациясә Дәүләт чиген саклау	Россия Федерациясә дәүләт чиген яклауны һәм саклауны тәмин итү өчен кирәкле инженерлык корылмаларын һәм киртәләрен, чик буге билгеләрен, коммуникацияләрен һәм башка объектларны урнаштыру, чик буге ерымнарын һәм контроль полосаларны урнаштыру, чик буге хәрби частьләрен һәм алар белән идарә итү органнарын урнаштыру өчен, шулай ук Россия Федерациясә дәүләт чиге аша уздыру пунктларын урнаштыру өчен биналар урнаштыру
8.3	Эчке хокук тәртибен тәмин итү	Хәрбиләштерелгән хезмәте булган эчке эшләр органнары, Росгвардия һәм коткару хезмәтләре эзерлегенә ярдәм итү өчен кирәкле капитал төзелеш объектларын урнаштыру; гражданнар оборонасы объектларын, житештерү биналарының бер өлеше булган гражданнар оборонасы объектларыннан тыш, урнаштыру

8.4	Жэзалар үтэту эшчэнлеген тээмин иту	Капиталь төзелеш объектларын иректэн мэхрүм иту урыннары булдыру өчен урнаштыру (тикшерү изоляторлары, төрмөлөр, жирлекләр)
9.0	Табиғатые махсус саклау һәм өйрәнү эшчэнлеге	Чикләрендө, табиғатые саклау һәм өйрәнү белән бәйле эшчәнлектән тыш, хужалык эшчэнлеге рөхсәт ителмәгән, махсус сакланучы табиғат территорияләрен булдыру юлы белән үсемлекләр һәм хайваннар дөньясын саклау һәм өйрәнү (дүлөт табиғат тыюлыклары, милли һәм табиғый парклар, табиғат һәйкәлләре, дендрология парклары, ботаника бакчалары, оранжереяләр)
9.1	Табиғат территорияләрен саклау	Өйләнә-тирә табиғат мохитенең аерым табиғый сыйфатларын әлеге зонада хужалык эшчәнлеген чикләү юлы белән саклау, аерым алганда: тыелган полосаларны булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарын, шул исәптән шәһәр урманнарын, урман паркларында булдыру һәм тәрбияләү, яклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалык эшчэнлеге, тыюлыкларда табиғат ресурсларыннан файдалану режимын саклау, аеруча кыйммәтле булган жирләренң үзлекләрен саклау. <u>Комментарий:</u> Рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен, гомуми файдаланудагы территорияләре оештырудан тыш, табиғый территорияләре бозуга китерә торган хужалык эшчэнлеге махсус каралмаган территорияләр чикләрендө кулланырга кирәк
9.2	Курорт эшчэнлеге	Табиғый дөвалау ресурсларын (минераль су ятмалары, дөвалау пычраклары, лиманнар һәм күлләр рапасы, махсус климат һәм кеше авыруларын профилактикалау һәм дөвалау өчен кулланыла торган яки файдаланырга мөмкин булган башка табиғат факторлары һәм шартлары) кешене дөвалау һәм савыктыру өчен, шул исәптән чыгару юлы белән файдалану, шулай ук дөвалау ресурсларын тау-санитария округының яки дөвалау-савыктыру жирлегенң һәм курортының санитар сагы беренче зонасы чикләрендө ярыландырудан һәм юкка чыгарудан саклау
9.2.1	Санаторий эшчэнлеге	Халыкны дөвалау һәм савыктыру хезмәтләрен күрсәтүне тээмин итүче шифаханәләр, профилакторийлар, бальнеологик дөвалаулар, пычрак белән дөвалауны урнаштыру; дөвалау-савыктыру урыннарын (пляжлар, бюветлар, шифалы пычрак чыгару урыннары) төзекләндерү; дөвалау-савыктыру лагерьларын урнаштыру
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен), шул исәптән: археологик мирас объектлары, истәлекле урыннар, тарихи кәсепләр, житештерү һәм һөнәрләр, тарихи жирлекләр, гамәлдә булмаган хәрби һәм гражданлык күмелгән урыннар, мәдәни мирас объектларын, тарихи промысел яки һөнәр булган хужалык эшчэнлеген, шулай ук танып белү туризмын тээмин итүче хужалык эшчэнлеген саклап калу һәм өйрәнү
10.0	Урманнардан файдалану	Агач материалын һәм агач булмаган урман ресурсларын эзерләү, беренчел эшкәртү һәм чыгару, урманнарны саклау һәм торгызу эшчэнлеге һәм башка максатлар. Әлеге төрдәге рөхсәт ителгән файдалануның эчтәлеге 10.1 - 10.4 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләренң эчтәлеген үз эченә ала
10.1	Агач эзерләү	Табиғат шартларында үскән, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен үсеп чыккан урман утыртмаларын кисү, үзгачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, урман юлларын булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корылмаларны урнаштыру, урманнарны саклау һәм торгызу
10.2	Урман плантацияләре	Кеше хезмәте белән үстерелгән урман утыртмаларын үстерү һәм кисү, үзгачны өлешчә эшкәртү, саклау һәм чыгару, юллар булдыру, агач (урман складлары, урман кискечләре) эшкәртү һәм саклау өчен кирәкле корылмалар урнаштыру, урманнарны саклау
10.3	Урман ресурсларын эзерләү	Сагыз эзерләү, агач булмаган урман ресурсларын жыю, шул исәптән гражданнар тарафыннан үз ихтыяжлары өчен, урман азык ресурсларын һәм кыргый үсемлекләр эзерләү, табылган урман ресурсларын саклау, тирән булмаган эшкәртү һәм чыгару, урман ресурсларын саклау һәм тирән булмаган эшкәртү өчен кирәкле вакытлы корылмалар урнаштыру (киптергечләр, гөмбә пешергеч, складлар), урманнарны саклау

10.4	Резерв урманнар	Урманнарны саклау белән бәйлә эшчәнлек
11.0	Су объектлары	Бозлыклар, карлыклар, инешләр, елгалар, күлләр, сазлыклар, территориаль дингезләр һәм башка өске су объектлары
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	Су объектларына тоташа торган гомуми судан файдалануны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ысуллар белән жир кишәрлекләреннән файдалану (гражданныр шәхси ихтияжлары өчен судан файдалану, шулай ук эчәргә һәм хужалык-көнкүреш су белән тәмин итү максатларында су ресурсларын жыю (алу), су коену, кече үлчәмле судноларны, су мотоциклларын һәм су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану, әгәр тиешле тыюлар законнарда билгеләнмәгән булса, су объектларында, су объектларында ял итү өчен билгеләнгән башка техник чараларны куллану)
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	Су объектларына тоташкан жир кишәрлекләрен судан махсус файдалану өчен кирәкле ысуллар (өске су объектларыннан су ресурсларын алу, агып төшүче суларны һәм (яисә) дренаж суларын агызу, төптән тирәнәйтү, шартлату, бораулау һәм башка су объектларының төбен һәм ярларын үзгәртүгә бәйлә эшләр) куллану
11.3	Гидротехник корылмалар	Сусаглагычларны эксплуатацияләү өчен кирәкле гидротехник корылмаларны (плотиналар, су ташлау, су жыю, су чыгару һәм башка гидротехник корылмаларны, суднолар үткөрү корылмаларын, балык саклау һәм балык үткөрү корылмаларын, яр буен саклау корылмаларын) урнаштыру
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләр)	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре. Әлеге төр куллануның эчтәлегә 12.0.1 - 12.0.2 кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрләренен эчтәлеген үз эченә ала <u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рөхсәт ителгән файдалануның әлеге төрен кызыл сызыклар билгеләү юлы белән төзелгән территорияләр чикләрендә күздә тотарга кирәк
12.0.1	Урам-юл челтәре	Урам-юл челтәре объектларын: торак пунктлар чикләрендә автомобиль юллары, трамвай юллары һәм жәяүлеләр тротуарлары, жәяүлеләр өчен чыгу урыннары, бульварлар, майданнар, машина юллары, велоюллар һәм велотранспорт һәм инженерлык инфраструктурасы объектлары урнаштыру; шәһәр урамнары һәм юллар чикләрендә юл буе тукталышларын (парковчаларын) урнаштыру, 2.7.1, 4.9, 7.2.3 кодлары белән рөхсәт ителгән куллану төрләре каралганнан тыш, шулай ук транспорт чараларын саклау өчен билгеләнгән капитал булмаган корылмаларны урнаштыру
12.0.2	Территорияне төзекләндерү	Территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементларын, җиһазларның һәм бизәүнең төрле төрләрен, кече архитектура формаларын, капитал булмаган стационар булмаган төзелмә һәм корылмаларны, мәгълүмати щитларны һәм күрсәткечләрен, туалетлар урнаштыру
12.1	Ритуаль эшчәнлек	Зиратлар, крематорийлар һәм күмү урыннары урнаштыру; тиешле гыйбадәт корылмаларын урнаштыру; ритуаль-йола билгеләнешендәге продукция житештерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру
12.2	Махсус эшчәнлек	Житештерү һәм куллану калдыкларын, медицина калдыкларын, биологик калдыкларын, радиоактив калдыкларын, озон катламын жимерүче матдәләрен урнаштыру, саклау, күмү, утильләү, туплау, эшкәртү, зарарсызландыру, шулай ук калдыкларны урнаштыру объектларын урнаштыру, мондый калдыкларны күмү, саклау, зарарсызландыру (үлэт базларын, чүп яндыру һәм чүп эшкәртү заводларын, көнкүреш чүп-чарын һәм калдыкларны күмү һәм сортларга аеру полигоннарын, аларны икенчел эшкәртү өчен әйберләр жыю урыннарын)
12.3	Запас	Хужалык эшчәнлегенен булмавы
13.0	Гомуми билгеләнештәге жир кишәрлекләре	Гражданныр тарафыннан шәхси ихтияжлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территориясе чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренен гомуми файдаланудагы мөлкәт булган һәм хокукый ияләре тарафыннан гомуми файдалану мөлкәтенә каралган һәм капитал төзелеш объектларын урнаштыру өчен гомуми кулланыштагы мөлкәتكә караган жир кишәрлекләре

13.1	Яшелчәчелек алып бару	<p>Гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне һәм (яисә ял итүне) гамәлгә ашыру; авыл хужалыгы культураларының уңышын һәм инвентарьлар саклау өчен билгеләнгән күчмәсез милек объектлары булмаган хужалык корылмаларын урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Әлеге Кагыйдәләргә карата рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бернинди капитал төзелеш объектларын урнаштыруны күздә тотмый. «Кыр участкаларында шәхси ярдәмче хужалык алып бару» рәхсәт ителгән куллану төрәннән аермалы буларак (код 1.16), әлеге рәхсәт ителгән файдалану төре хокук ияләре физик затлар булган жир кишәрлекләре өчен кулланыла</p>
13.2	Бакчачылык алып бару	<p>Гражданнар тарафыннан авыл хужалыгы культураларын үз ихтыяжлары өчен үстерүне һәм (яисә) ял итүне гамәлгә ашыру; үз ихтыяжлары өчен 2.1 коды белән рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлауда күрсәтелгән бакча йортын, торак йорт, хужалык корылмаларын һәм гаражларны урнаштыру</p> <p><u>Комментарий:</u> Бакча йорты - ел әйләнәсе яшәү һәм инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин итү күздә тотылмаган йорт. Рәхсәт ителгән файдалануның әлеге төре бакча яки торак йорттан тыш, коймалар, чүп-чар чокырлары, бәдрәфләр, сарайлар һәм башка ишегалды корылмаларын урнаштыру мөмкинлеген күздә тотта.</p>

* Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә 10.11.2020 ел № П/0412 боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре Классификаторы нигезендә

КУШЫМТАЛАР

1 кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Территориаль зоналар

2 кушымта. Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләре

